Ára: 16 fillér

DEBRECZEN

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
József kir. herceg-utca 1. (Bika-bérház)
Telefon: 17-52 és 27-89 (6 mellékállomás)

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ
XX. évf. 64. sz. 1943 március 20 szombat

Előfizetési ár: havonta 3.80 P, negyedévre 11.— pengő. — Egyes szám ára: hétköznap 16 fillér, vasárnap 30 fillér.

A KORMÁNY ELRENDELTE A VÁGÓMARHÁK IGÉNYBEVÉTELÉT

GÖBBELS UJABB FELHIVÁST INTÉZETT A VILÁG KÖZVÉLEMÉNYÉHEZ

„A bolsevizmus nem egyeztethető össze Európa biztonságával, ezért pusztulnia kell" — Keleten a német támadás előrehalad — Bjelgorod városát elfoglalták — Tunéziában megakadt a brit támadás

Német-olaszhaditengerészeti megbeszélések

Göbbels német birodalmi propagandaminiszter legújabb cikke, mely belekapcsolódik multkori beszédébe, nagy figyelmet és érdeklődést kelt nemcsak mondanivalója, hanem végső következtetése révén is.

Göbbels dr a „Das Reich" c. heti lap „Ceterum censeo" című vezércikkében rámutat arra, hogy mind Angliában, mind az Egyesült Államokban vannak befolyásos körök, amelyeknek a keleti háborúról az volt az elgondolásuk, hogy abból sem az egyik, sem a másik fél nem kerül ki győztesen, hanem fokozatosan ismételten elvéreznek. Ezekben a körökben a szovjet fölényét éppoly kevéssé tartják kívánatosnak, mint a német fölényt. Az angol és amerikai kormány ugyan egészen szovjetbarát vizeken evez, de csak figyelmesen kell olvasnunk az angol sajtót és megállapíthatjuk, hogy a brit birodalmon titkos, de határozottan megnyilvánuló halálfélelem vett erőt. Nem akarták tűrni, hogy Danzig német legyen és most meg kell érniök, hogy az a földrész, amelyen az erők egyensúlya állítólag feltétele volt a nagy brit világbirodalomnak, teljesen függetlenítij magát Londontól, bárhogyan végződjék is a háború. A hagyományos államművészet ezúttal csődöt mondott. Egészen megfontoltan akart cselekedni, de túlontúl ravasz volt és most ott tart, hogy mindent elveszít.

A miniszter kétségbevonja, hogy Anglia és az Egyesült Államoknak az a kívánsága, hogy a német birodalmat és szövetségeseit megverjék, megvalósulhatna anélkül, hogy ugyanakkor Anglia és az Egyesült Államok is el ne pusztulnának.

Anglia és az Egyesült Államok nem tud bennünket legyőzni, a döntés keleten történik és nemcsak a mi számunkra, hanem London és Washington számára is.

A miniszter hangsúlyozza, hogy a bolsevizmus az emberi történelem legveszedelmesebb politikai jelensége, amely annál is inkább fenyegetőbb, mert benne egyesül a zsidó értelmiség egy 200 milliós nép proletár erejével. Európa léte nem tekinthető biztosítottnak, amíg a bolsevizmust, mint kontinentális veszedelmet meg nem törik.

Ma már nem beszélünk katonai válság benyomása alatt — folytatja Göbbels — ma ismét a megszilárdított keleti állás biztonságában intézhetjük felhívásunkat a világ közvéleményéhez és felhívásunk így hangzik: A veszélyt csak visszaszorítottuk, de még nem törtük meg. Előbb vagy utóbb újra felbukkanhat. Feltételeink a bolsevizmussal szemben változatlanok. A bolsevizmus nem egyeztethető össze Európa biztonságával és ezért pusztulnia kell. Ezért kiáltjuk szilárdan újra és újra Ceterum censeonkat kontinensünk felé. Ha nem akarná meghallani ezt a kláltást, közelebb áll a teljes pusztuláshoz, mint ma még sejthetné. Ez a kérdések kérdése és ez a háború legmélyebb értelme — végzi Göbbels cikkét.

*

Göbbels cikkében főmotivumként szereplő „Ceterum censeo" Cato híres szavai, amelyekkel a szenátusban Karthago elleni beszédeit végezte: „Ceterum censeo, Karthaginem esse delendam", vagyis: „egyébként az a véleményem, hogy Karthagót el kell törölni a föld színéről".

NÉMET-OLASZ HADITENGERÉSZETI MEGBESZÉLÉSEK

voltak Rómában. Erről a Stefani iroda a következő közleményt boesájtotta ki:

Doenitz vezértengernagynak, a német haditengerészet főparancsnokának Riccardi tengernagynál, az olasz királyi haditengerészet vezérkari főnökénél tett látogatása alkalmával a két katonai vezető férfi között március 15-én, 16-án és 17-én bajtársi szellemtől áthatott megbeszélések folytak. A megbeszélések során megállapították, hogy mint mindig, most is a legteljesebb egyetértés van köztük a két ország haditengerészetének további együttműködését érintő valamennyi kérdésben a közös ellenség elleni közös győzelem kivívása érdekében.

A KELETI HARCTÉR

déli szakaszain a német támadás sikeresen halad előre. A tegnapi német hadijelentés közli Bjelgorod városának elfoglalását. Ez a város kulcspontot jelent és gyors visszafoglalása mutatja a német támadó hadosztályok erejét. A páncélos hadosztályok Borisszovkánál leverve az ellenséges elhárítást, messze keletre előnyomultak. Óriási átkarolás készül ezen a részen, úgyhogy a szovjet erők további visszavonulására lehet számítani. A nagy keleti front középső és északi szakaszán a szovjet még próbálkozik támadással, de ezek egymásután meghiúsulnak.

Az Interinf jelentése szerint bár a keleti arcvonal déli szakaszán kialakuló helyzet következtében a középső és északi arcvonalon folyó harcoknak csak helyi jelentőségük van, a bolsevisták mind Oreltől délre, mind Vjaszma vidékén és Sztaraja Russzánál esütörtökön is folytatták kétségbeesett támadásaikat, hogy lövészhadosztályok és páncélos dandárok tömeges harcbavetésével megingassák a német elhárító arcvonalat. Ezek a kísérletek az ellenség rendkívül súlyos ember- és anyagveszteségei mellett mind meghiúsultak.

A bolsevisták ezelőtt két nappal az oreli arcvonalszakaszon még mintegy száz kilométernyi arcvonalon támadtak, csütörtökön azonban már csak egy keskeny szakaszra összpontosították rohamaikat Oreltől közvetlenül délre, mert a távolabb nyugatra készenlétben álló támadó kötelékeiket a német csapatok fergeteges rohammal lehengerelték.

A szovjet hadvezetés ezen a szakaszon csak azért, hogy minden körülmények között valamilyen eredményre jusson, a lövészalakulatok mellett két páncélos dandárt is tűzbe dobott. A német gránátosok súlyos, egész nap tartó harc után — az ellenségnek véres veszteségeket okozva — visszaverték az összes szovjet tömegtámadásokat.

Hasonlóan alakult a helyzet Vjazmától délre, mert a szovjet vezetés itt is harcbadobta utolsó páncélos erőit is, hogy a „Timosenko offenzíva" valamilyen további sikereket mutathasson fel azon a területen, ahol a németek tervszerű kiürítése folyik.

Három teljes létszámra feltöltött páncélos dandár és megfelelő számú lövészhadosztály kora reggeltől késő estig szakadatlanul rohamozta a német vonalakat, anélkül, hogy csak egyetlen helyen is sikerült volna behatolnia a támadási harci területre.

ISZAPJÁRÓ TANKOK

A haditudósító század fényképezői által elkészített filmek új német hadijárművet mutatnak be. Ennek az a jellegzetessége, hogy ezen a tankszerű járművön át lehet kelni megáradt patakokon és folyamokon is, annál inkább az iszapon és sáron, mert hernyótalpazata lehetővé teszi az átkelést mindenféle terepen. A német haditechnika más tapasztalatokat is értékesített az orosz olvadási időszakból.

A TUNISZI HARCTÉRRŐL

a hivatalos hadijelentések igen szükszavúan emlékeznek meg, az egyéb tudósítások már bővebben ecsetelik a helyzetet.

Stefani jelentés szerint Montgomery tábornok csapatai *szerdán a parti szakaszon támadást* indítottak a Mareth-vonal ellen. A támadás heves tüzérségi előkészítés után indult meg. A tüzérségi előkészület célja a német-olasz állás előtt lévő aknamezők megsemmisítése volt. Ez a támadás minden bizonnyal a déli arcvonal ellen megindulo általános támadás nyitánya akart lenni, de a német-olasz haderő az ellenséges terveket meghiusította és a britek igen súlyos veszteségeket szenvedtek. Érdekes tünet volt, hogy az angolok ebben a támadásban nem használtak páncélos egységeket *az aknamezőktől való félelmükben*. Az olasz és német csapatok heves ellenállással visszavetették az ellenséget a Mareth-vonal előtt elfoglalt területen túl. Lehetséges azonban, hogy az ellenség rövid időn belül újabb támadást indít.

Zürichen át a tunéziai helyzetről azt jelentik, hogy a 8. brit hadsereg tüzérsége és a brit légierő fejt ki tevékenységet a Mareth-vonal előtt. A tüzérségi és légi akció csütörtökön egész nap folytatódott. Erősebb brit gyalogos kötelékek támadásra indultak a Mareth-vonal előterében. Tunézia középső arcvonalszakaszán vegyes amerikai és francia páncélos oszlopok fejtenek ki nyomást. Itt a jelentés szerint súlyos harcok vannak küszöbön.

A Nemzetközi Tájékoztató a tunéziai harcokról a következőket jelenti:

A Tunézia északi tengerpartja mentén harcoló német erőcsoport folytatta támadásait nyugati irányban. Ennek a csoportnak kemény harcokban 15 kilométerre sikerült előbbre nyomulnia és elfoglalt egy uralkodó magaslatot, ahonnan a vidék úthálózatát ellenőrizheti. A német siker annál kiemelkedőbb, mert nagy fölényben lévő ellenféllel szemben sikerült elérni. A német veszteségek mérsékeltek, míg az angolok jelentékeny veszteséget szenvedtek halottakban, hadianyagban, ezenkívül sok katonájuk fogságba esett. A többi tunéziai arcvonalon általában nyugalom volt. A Gafsa vidéken, amit a tengely néhány nappal ezelőtt tervszerűen kiürített, visszavonva előretolt biztosító csapatait amerikai és Eisenhower tábornok francia csapatai gyülekeznek.

A BERLINBEN AKREDITÁLT PÁPAI NUNCIUS

szerdán a külügyi hivatalban látogatást tett Weizsäcker államtitkárnál. A látogatást megelőzően Alfieri olasz birodalmi nagykövet járt a birodalmi külügyminiszter helyettesénél. A külföldi újságírók köreiben e látogatásoknak nagyobb jelentőséget tulajdonítottak. A német külügyi hivatal szóvivője ezzel kapcsolatban feltett kérdésre kijelentette, hogy a két látogatásnak a szokásos diplomáciai ténykedésen túlmenő jelentőséget tulajdonítani kár lenne.

EDEN BRIT KÜLÜGYMINISZTER

Washingtonban az amerikai kormány, továbbá a szenátus és

Gyomor-, bél-, máj- és anyagcsere-betegek szívesen isznak reggelenként felkeléskor egy-egy pohár természetes „Ferenc József" keserűvizet, mert ennek hashajtó hatása gyors és biztos, igen enyhe s ezért nagyon kellemes. Kérdezze meg orvosát!

a képviselőház több tagjával együtt megbeszélést folytatott. Ez alkalommal a háború utáni politika kérdéseit tárgyalták. Megbeszélést folytatott Eden a többek között Cordell Hull külügyminiszterrel, Sumner Welles külügyi államtitkárral, lord Halifax brit nagykövettel, John Winant, az Egyesült Államok londoni nagykövetével, valamint több más magasrangú személyiséggel.

Eden a kongresszusi vezetők előtt kifejezésre juttatta, hogy a háború utáni határokról és egyéb háború utáni problémákról való tárgyalás nem időszerű, mert ez a szövetségesek egységét károsan befolyásolhatná.

A WILHELMSTRASSE EDEN MEGBESZÉLÉSEIRŐL

A berlini Wilhelmstrassen pénteken egy kérdésre válaszolva kijelentették, egész halom ellentétes jelentésből, magyarázatból és találgatásokból most már lassan kibontakozik Eden washingtoni megbeszéléseinek lényege. Nem egyébről van szó, minthogy Nagy-Britannia vissza akar lépni az Atlantic Chartától, vagyis Anglia a Szovjet-Unió európai törekvéseire való tekintettel fel akarja számolni a Charta Európára vonatkozó határozatait. A „Times" március 10-iki cikke megállapította, hogy a jövendő Európa nem alapozható kisállamok szervezetére, hanem egyedül az angol-szovjetorosz bizalmi viszonyra. Ennek feltétele — írta a „Times" —, hogy Nagy-Britannia elismerje a Szovjet-Unió jogát, hogy maga határozza meg, mire van szüksége biztonság szempontjából. Német vélemény szerint nem kétséges többé, hogy ez a cikk elárulta azokat a gondolatokat, amelyeket Eden Washingtonban előterjeszteni szándékozott. Nagy-Britannia arra az elhatározásra (hogy Európával szemben nehogy a Szovjet-Unióval ellentétbe kerüljön, érdektelenséget mutat) egyedül azért jutott, hogy a brit birodalom fenntartását ne akadályozza a szovjettel fennálló feszültség, sőt, hogy a birodalom szükség esetén az amerikai túlkapásokkal szemben is megvédhető legyen — mondják a berlini Wilhelmstrassen.

MEGINT VITÁZNAK — A MÁSODIK ARCVONALRÓL

Az angol felsőházban lord Wedgewood az északamerikai helyzettel kapcsolatosan kijelentette, hogy ha a hadvezérek azt hiszik, hogy Bizertát június 1-e előtt nem tudják megszállni, akkor vonuljanak vissza, van ugyanis más elegendő hely a támadásra. — Lord Beaverbrok szenvedélyes hangon követelte az európai második arcvonal mielőbbi megteremtését. A kormány nevében a felszólalásokra lord Cranborne válaszolt. Hangsúlyozta, hogy a tunéziai időbeli halogatás kétségtelenül nagyobb, mint sokan hihették. Talán ennek a háborúnak főtanulsága az, hogy semmi sem veszélyesebb, mint egy elhamarkodott támadás. — Alexander és Montgomery tábornokok nem szándékoznak támadásuk idejét elhúzni. Az európai második arcvonal kérdésével kapcsolatosan kijelentette, hogy Churchill, Roosevelt és mindazok a tisztek, akik az angolszász hadvezetésért felelősek, törődnek ezzel.

ROOSEVELT ÉRTEKEZLETEI

Roosevelt a sajtóértekezleten kijelentette, hogy egész sor értekezlet tervével foglalkozik, amelyekkel a szövetséges nemzetek a háború utáni gazdasági, pénzügyi és szociális kérdéseket vitatnák meg az eddig már tervezett, úgynevezett élelmezési értekezleten kívül.

Meteor Mozgó műsora

Szombaton: 5 és 7 órakor, vasárnap délelőtt 11, déli 1 és délután 3, 5, 7 órakor, magyar film! Karády, Szilassy, Csortos, Somlay, Pethes!

Alkalom

Hungária Filmszínház

Ma először! A francia filmgyártás eredeti alkotása!

A sors beleszól

Fősz.: Raimu, Susy, Prim, Fernandel, Jules Berry. Előadások: 5, 7 órakor!

HADIJELENTÉSEK

Keleti szárazföldi harcok

A német véderő főparancsnoksága közli:

A Charkov, Bjelgorod és Kurszktól északnyugatra fekvő harci területen a német támadás széles arcvonalon eredményesen halad előre.

A Charkovtól délkeletre bekerített szovjet erők maradványait megsemmisítettük.

A fegyveres SS kötelékei meglepő előrenyomulással elfoglalták Bjelgorod városát.

A „Gross-Deutschland" páncélos hadosztály Boriszovkánál ellenséges támadások **elhárítása** után messze keletre előrenyomult. — 47 bolsevista páncélost megsemmisítettek.

Oreltől és Vjazmától délre, valamint Sztaraja Russzánál a bolsevisták két áttörési kísérletei súlyos vereséggel végződtek. Sok ember- és hadianyagveszteség érte az ellenséget és csupán a vjazmai szakaszon 93 páncélos harckocsit vesztett. A légi haderő erős kötelékei új és új támadásokban támogatták a hadsereg támadó és elhárító harcait.

Nyugati légiháború

A német véderő főparancsnoksága közli: Egy amerikai bombázó kötelék nappal az északnyugatnémetországi partvidéket támadta. A lakosságnak — elsősorban Brémában — veszteségei voltak.

Német vadászrepülők messze a tenger felett **7 négymotoros repülőgépet lőttek le,** három másik repülőgépet a megszállt nyugati területek felett vesztett az ellenség.

Gyors német harci repülőgépek eredményes nappali támadást intéztek egy délangliai kikötő ellen. A légi haderő az elmúlt éjszaka Norwich ipari várost és Greatyarmouth kikötőjét támadta. Távozáskor nagy tüzeket figyeltek meg. Három repülőgépünk elveszett.

Az Atlanti-óceánon tengeralattjáróink súlyos harcokat vívtak ellenséges hajókaravánnal. A nagykiterjedésű hadműveletek még folynak. (MTI.)

Északafrikában és a Földközi-tengeren

A német véderő főparancsnoksága közli:

Az északtunéziai arcvonalon saját helyi támadó vállalkozásunk sikeresen folyik.

Az olasz főhadiszállás közleménye:

A Földközi-tenger nyugati részén olasz torpedóvető repülőgépek Spezzaforri Mario kapitány parancsnoksága alatt megtámadtak egy három gőzösből álló ellenséges hajókaravánt. — Két egyenként 5 ezer tonnás gőzös torpedólövések következtében elsüllyedt, a harmadik, ez 7 ezer tonnás gőzös erősen féloldalra dőlve megállt.

Ellenséges repülőgépek csütörtökön néhány bombát dobtak le Nápoly környékére és siracuzai-tartományban. Emberéletben nem esett kár, az anyagi kár csekély. Egy ellenséges gép a légvédelmi ütegek találata következtében a tengerbe zuhant. (MTI)

Amerikai légitámadás Tuniszban ezer muzulmán életébe került

Tunisz, március 19. A legutóbbi amerikai légi támadás Tunisz város muzulmán lakónegyedében közel ezer emberéletbe került. (MTI.)

Tunisz, március 19. Az amerikai légi erőnek Tunisz területén a lakónegyedek ellen intézett legutóbbi támadása után, amely kb. ezer lakónak került életébe, Tunisz lakosságának képviselői megjelentek az olasz hatóságoknál és köszönetet mondottak a károsultak javára tett intézkedésekért. Nagy elismeréssel szóltak arról, hogy a bombázás alatt az olasz liceum diákjai — a veszéllyel nem törődve — az arab negyedekbe mentek és sok lakost, főleg nőket és gyermekeket kimentettek a romok alól. (MTI.)

Berlini nyilatkozat a felsősavoiai eseményekről

Berlin, március 19. A svájci sajtó a napokban szenzációs jelentéseket közölt, amelyeket az angol sajtó és rádió is tovább adott. Ezek a jelentések azt állították, hogy Franciaországban a Genfi-tó környékén súlyos összeütközésekre került sor francia munkaerők németországi munkára való sorozásával kapcsolatban. A londoni sajtó ezeket a jelentéseket ilyen címfeliratokkal látta el: „Francia szabadságharc a német vonalak mögött", „Délfranciaországban fiatal hazafiak partizánháborút szerveznek" stb.

E hírekkel kapcsolatban a Wilhelmstrassén csütörtökön a következőket állapították meg: A tény az, hogy „technikai incidens történt, amellyel kapcsolatban a francia kormánynak, mint ezt közlik, ötven francia munkást, akik a meghatározott időben és meghatározott helyen nem jelentek meg, csak némi jótanácsokkal sikerült rábírni a megjelenésre".

A Wilhelmstrassén határozottan leszögezték, hogy összeütközés egyáltalán nem történt, — egyetlen puskalövésre sem került sor és sem halottak, sem sebesültek nem voltak. Kétségtelen, hogy a felsősavoiai eseménynek semmiféle politikai jelentősége nincs. Éppen ezért a Wilhelmstrassén kimondottan leszögezték, hogy az említett jelentéseket a svájci sajtó bizonyos része találta ki.

Vígszínház mozgó

Ma: 3, 5, 7 órakor először a legremekebb, a legötletesebb, a legkacagtatóbb magyar filmvígjáték:

Anna-Mária

Fősz.: Szörényi Éva, Vízváry Mariska Szilassy, Rajnay, Pethes.

Karácsony Sándor a háborús nevelésről, Szondy György az ifjúsági irodalomról

Értékes előadások a Népszerű Főiskolai Tanfolyamon.

A Népszerű Főiskolai Tanfolyam előadássorozatának keretében tartotta meg tegnap előadását dr **Karácsony Sándor** egyetemi tanár s **Szondy György** dr tanügyi főtanácsos.

A Déri-múzeum előadótermét zsúfolásig megtöltő közönség soraiban ott láttuk a hadtestparancsnok urat kíséretével, Rásó István alispánt, Jeney Endre egyetemi tanárt, dr Papp Ferenc tanügyi főtanácsost, Jausz Béla, Péterffy László, Ur Márton, Vekerdy Béla középiskolai igazgatókat, Uray Sándor református lelkipásztort, Baskay Ferenc kormányfőtanácsost, dr Tarján Oszkár HÉV főtanácsost és másokat.

Dr Vasady Béla egyetemi tanár megnyitó szavai után Karácsony Sándor tartotta meg előadását „Háborús nevelés" címen. Ismertette a háborús nevelés általános tüneteit. A negatív tünetekkel szemben, mint a papírkorlátozással kapcsolatban előálló tankönyvhiány, a tananyag megrövidítése, a gyerek megterhelési képességének csökkenése, a gyermek fáradtabb, idegesebb, kapcsolata az iskolával lazul, de a tanárok is nagyobb munkát kénytelenek vállalni megterheltebb idegrendszerrel, vannak pozitív okok is: szaporodik a gyermek életrevalósági ösztöne, kezdeményezési és kiviteli ereje, gyakorlatibbá válik.

Ezután megkapó szavakkal mutatott rá Karácsony Sándor arra, hogy a háború sűrítettebb, őszintébb életforma, melyben az elkövetett tett következményei hamarabb következnek be. Az ember a harctéren is lehet bűnös és becsületes egyaránt. A háborús nevelés megváltoztatja a pedagógiai alapviszonyt a tanító és diák között. **Az ifjúságra a holnap szolgálata van rábízva, nevelése tehát igen fontos.** De amíg békében — itt sem mindig sikeres a nevelés — ennek következményei csak később jelentkeznek, addig a háborúban azonnal megmutatkoznak. **A háborús nevelésnél tehát sürgetően lép fel, hogy csak nevelők nevelhessenek.**

Ezután Karácsony Sándor a legmagasabb vallásos eszméről, a nemzetről szólott. A nép csak vallásos értelemben lesz nemzet, érzelmi, értelmi, tudományos és más értelemben csak közvélemény, folklore, formák és szokás. Békében az ifjúságot érvényekre kell nevelni, a háborúban a vallásos magasságokban levő értelmi nevelés szükséges. Érzelmileg ajándékra, értelmileg szolgálatra kell nevelni az ifjúságot.

— Nem okvetlen az győz — folytatta — aki a békét diktálja egy háború végén. **Az győz, aki megvívja a harcot s aki oda tudja ennek egészen adni magát.** A háborús nevelés végső következtetése: **a háború egész embert kíván,** semmilyen életforma nem kívánja annyira az egész embert, mint a háború. **A legmagasabb eszmények szolgálatában a legteljesebb. A háború közelről nem szép, de hiszen a születés sem szép közelről. A legmagasabb földi eszmények és feladatok közé tartozik, melyek mind egyformák abban, hogy életre-halálra mennek.**

— **A magyar katona nép** — mondotta zárószavaiban Karácsony Sándor dr. **Ezer éven át egész embereket követelt tőlünk a sors. E nemzet eszménye egy a világrend és szeretet eszményével.** Hinnünk kell, hogy ennek az eszménynek nevében győzni fogunk — és ez a hit az igazi háborús nevelés eredménye.

A hallgatóság mindvégig feszült figyelemmel, nagy érdeklődéssel hallgatta dr Karácsony Sándor értékes, gondolatokban gazdag fejtegetéseit és az előadás után a Hadtestparancsok úrral és Rásó István alispánnal az élen számosan gratuláltak a kiváló előadónak.

A tanfolyam második előadását Szondy György dr tanügyi főtanácsos az országosnevű ifjúsági író tartotta az ifjúsági irodalom remekeiről. Megkapóan finom lélekrajzi alátéssel indokolta, hogy a gyermek koronként milyen művek iránt érdeklődik. Először a mesék vonzzák a gyermeket, mesékre van szüksége, amiben minden lehetséges, amit a gyermekfantázia elképzelhet. Az értelmi fejlődés ezután a nagyszabású hősök, emberfeletti alakok csodálatos kalandjai felé vonzza, hősökhöz, akik nagy tetteket visznek véghez. Ismertette a kiváló előadó azokat a könyveket, melyek külön élményt, korszakot jelentenek a gyermek lelki életében. Ilyen Defoe Robinsonja, majd Cooper indián történetei és a többi kalandos ifjúsági regény, mint a May Károly regények, Stephenson: Kincses szigete, a Verne könyvek, Swift „Gulliver"-e és Cervantes: „Don Quichote"-ja. A kalandos művek után jön az úgynevezett „én-vonal" könyvei iránti érdeklődés, itt a szereplők a gyermek környezetéhez hasonlóan élnek, alakjai, hősei rendszerint maguk a gyermekek, — vagy olyan lények, melyek közel esnek a gyermek érdeklődési területéhez. Ide tartoznak Dickens, Mark Twain, Burlett, Daudet és Speyer, a külföldi gyermekregényírók közül. Németországban a múlt század végén indult egy mozgalom, mely tagadta, hogy külön ifjúsági irodalomra, gyermekirodalomra szükség van és az irodalom nagyjai műveiből dolgoztatott át a gyermekek számára. Az ifjúság érdeklődése a 13—14 éves korban fordul a történelmi regények felé, Szondy György dr itt megemlítette Gárdonyit, akinek történelmi művei az ifjúság előtt rendkívül népszerűek.

Külön foglalkozott a kiváló előadó a magyar ifjúsági irodalommal, ismertette fejlődési folyamatét, az ifjúsági művek környezetrajza eleinte Benedek Elek, Gaál Mózes műveiben, főleg falun játszódott le, később városi szereplőkről szóló mesék játszódtak le Móra Ferenc, ifj. Gaál Mózes ifjúsági műveiben, itt azonban még mindig egy főhős körül szövődött a mese. **Más művekben eltűnik a főhős egyénisége és egy csoport küzdelmeiről szól a regény,** mint Babay József, Tamás István műveiben, vagy a „Pál utcai fiúk"-ban.

A nagyértékű előadást mindvégig őszinte érdeklődéssel hallgatta és lelkes tapssal fogadta a hallgatóság.

A totális gazdasági mozgósítás

Hamburg, márc. 19. (Német TI) Landfried dr., a birodalmi gazdasági minisztérium államtitkára beszédet mondott a totális mozgósítás gazdasági következményeiről.

Beszédének vezérgondolata az volt, hogy a német birodalom népének egyetlen jelszava lehet ma; minden fizikai és anyagi erőt latbavetni a totális háború-ra, mert minden erőnek kímélet-len és kizárólagos latbavetése a háború céljára — fejtette ki egyebek között — a legjobb biztosítéka az elkövetkező békének. Az egész gazdasági élet átállítását a totális hadvezetésre, politikai feladatnak kell tekinteni. (MTI)

Japán fogságba került egy angol tábornagy

Amsterdam, március 19. (Német Távirati Iroda.) Az indiai hadsereg csütörtökön közzétett veszteségkimutatásában — az angol hírszolgálat szerint — Sir L. M. Reath altbornagy is a hadifoglyok között szerepel. (MTI.)

A magyar külpolitikának egyik jellemző vonása a bolgár barátság

A Magyar-Bolgár Társaság ünnepe Nagyváradon

Nagyvárad, márc. 19. A Magyar-Bolgár Társaság keretén belül tegnap alakult meg Nagyváradon a fiókszervezet.

Az alakuló ülést a városháza dísztermében tömött padsorok előtt nyitotta meg *Móricz* Kálmán országos elnök.

Az alapszabályok felolvasása után a helyi csoport tisztikarát választották meg. Elnökké közfelkiáltással Soós István dr. polgármestert választották.

Este a Szigligeti színházban bolgár-magyar kultúrestet rendeztek.

A bolgár és a magyar himnusz elhangzása után Soós István polgármester, a helyi csoport elnöke francia nyelven üdvözölte a megjelent bolgár előkelőségeket, majd megemlékezett arról az őszinte barátságról, amelyet a magyarság és Nagyvárad városa is tanusított a történelem folyamán a testvér bolgár nép iránt.

Móricz Kálmán országos elnök megköszönte a polgármester munkáját, amit az alakulás érdekében folytatott s rámutatott arra, *mennyire fontos, hogy a világ átérezze a külpolitikai kérdések fontosságát. A magyar külpolitikának egyik jellemző vonása a bolgár barátság. Ezért különös szeretettel karolják fel a Magyar-Bolgár Társaságot és céljainak ápolását. A magyar-bolgár barátságnak nincsen éle senki ellen*

Ezután *Tosev* bolgár királyi követ hálás köszönetét fejezte ki Nagyvárad város vezetőinek, polgárainak és a megjelent bolgároknak a vendéglátásért, majd történelmi áttekintést nyujtott a két nemzet között századokon át mindig fennállt baráti kapcsolatokról és kimutatta azt a csodálatos párhuzamosságot, amely a két nemzet sorsának alakulásában megnyilvánult.

Ezt a párhuzamosságot és az érzések közösségét szilárd alapnak tekinti arra, hogy a két nemzet *a jövőben is gyümölcsöző együttműködéssel halad a megadott úton tovább.*

A bolgár követ beszédét rövid magyarnyelvű beszéddel fejezte be, amelyben köszöntötte Nagyvárad polgárságát és kijelentette, hogy *a bolgároknak és a magyaroknak különösen most kell kéz a kézben haladniok, hogy elérhessük az igazságon alapuló és életlehetőséget biztositó szebb jövőt.*

A követ beszédét a színházat zsúfolásig megtöltő közönség, melynek sorában ott voltak a helybeli bolgár kolónia magyar és bolgár állampolgárságú tagjai is, szünni nem akaró lelkes eljenzéssel fogadta.

A kultúrestet művészszámok fejezték be.

Nemzetvédelmi Akadémiát kérnek Debrecennek

A Turáni Társaság debreceni csoportjának vezető tagjai között nagyértékű munkásságot fejt ki évek óta *Szabó* Gyula, aki különösen az ősi magyar rovásírás tudományos ismertetése terén ért el szép eredményeket. Szabó Gyula a közelmultban Budapesten résztvett a Nemzetvédelmi Szövetség „Nemzetvédelmi Akadémiája" előadásain, alaposan tanulmanyozta az ott folyó munkát és *az Akademia többi debreceni tagjával együtt arra az elhatározásra jutott, hogy a legmagyarabb város, Debrecen számára is kérik Nemzetvédelmi Akadémia engedélyezését.* Ezzel kapcsolatban a következőket mondotta munkatársunknak Szabó Gyula:

— A magyarság évszázadok óta alkotója, mozgatója az emberi fejlődésnek, ehhez a multhoz csak akkor lehetünk méltóak, ha nemzet világnézete egy az örök magyarral, az időtlen magyarral... Erre azonban az idő rövidsége miatt sürgősen nevelni kell, társadalmi és egyházi politikán felülemelkedve, minden idegen szellemi befolyástól mentesen. Lángragyujtani az öntudattal, tudatossá tenni a kishitüeket, kételkedőket, hogy *lássák, érezzék érdemes magyarnak lenni és addig élni, amíg egy is van ebből a fajtából, hogy nem vagyunk árvák, testvértelenek. Ősi és hősi küzdelmünket 800 millió testvér kiséri élénk érdeklődéssel* és ezek sohasem fognak a jövőben elhagyni bennünket. Ennek a mindenekfeletti társadalmi különbséget nem ismerő közösségnek meg kell érteni, hogy kifelé és befelé egyetlen egy érdek lehet csupán: *Magyar érdek.*

— Ezeknek az örökérvényű magyar törvényeknek minél szélesebb körben való ismertetésére alapitotta a Nemzetvédelmi Szövetség Nemzetvédelmi Akadémiáját. Mi hát a „Nemzetvédelmi Akadémia"? Minden politikai, társadalmi és egyházi érdekek felett álló szellemi központ, ahol a magyarság tudománya a legtisztább népi alakjában bontakozik ki, nem ismerve társadalmi, politikai, vallási tagolódást, csupán egy egyetemes dolgozó magyar közösséget, amelynek mértéke a turáni magyar fajta boldogulásáért végzett munkateljesitmény. Az Akadémia a nemzetvédelmi minisztérium tudtával fejti ki működését. Kivánjuk és akarjuk ennek a magyar nevelő munkának további szélesebb alapokra való kiépitését, hogy minél több igaz, önzetlen magyar lehessen részese országépitésünknek... Mi, debreceni akadémikusok kérni fogjuk illetékes helyen, hogy a vérségileg-lelkileg legegységesebb magyar egyetemi város, Debrecen is kapjon minél hamarabb Akadémiát, hogy megismerhessék törekvéseinket...

Közvetlenül a malomtól kapják a lisztet a sütőiparosok

A sütőiparosok a kenyérárak biztosítása érdekében annakidején kérelemmel fordultak a közellátási miniszterhez, hogy **engedélyezze a sütőipar számára a lisztnek egyenesen a malomtól való beszerzését.** Ez a kérés egyben azt is jelentette, hogy a lisztellátásból a malom és a sütőipar között kikapcsolják a nagykereskedőket és így a malmi lisztárakat tekintik irányadónak a kenyérárak megállapításánál.

A sütőiparosok kívánságát a közellátási miniszter teljesítette és utasította az alsófokú hatóságokat, hogy **a helyi malomból történő kiutalás esetén a sütőiparosok részére a lisztet közvetlenül a malomból** — a nagykereskedők bekapcsolása nélkül — **kell kiutalni.**

Szabó László 19 éves, Olajütő 58 szám alatti lakost a Burgundia utcán, az ipariskola előtt tegnap este hátulról a sötétben fenjes vonalzóval úgy fejbevágták, hogy fején repesztett sebet szenvedett. A mentők kötözték be.

Tóth Mihályné, Kishegyesi úti lakost haragosa kővel és bottal összeverte. A mentők részesítették első segélyben. A támadó asszony ellen megindul az eljárás

Református Otthon

megnevezéssel nyilik meg a debreceni református egyháznak egyik olyan létesítménye, amelyre régen vártunk, éppen ezért már előbb meg kellett volna valósítani. A Kálvinisták Templomegyesületének volt az eredeti célkitüzése, hogy olyan házat épit, amely magába foglal olyan intézményeket, amelyet régóta nélkülöz ez a város, melynek fejlődését a tekintetben is bizonyára csak a mai viszonyok korlátozzák.

A Református Otthon-gondolata is a Templomegyesület egyik vacsoráján pattant ki, amikor még egészen mások voltak a viszonyok, de érezte az a három férfi, aki tárgyalta, hogy erre az otthonra égetően szükség van. Kell lenni egy olyan találkozó helynek a város középpontján, ahova mindenki szivesen lép be kezet fogni és gondolatokat kicserélni. Nem célom itt felsorolni azokat az érveket, amelyek miatt meg kell nyitni ezt az otthont, de egy bizonyos, eddig nem volt olyan hely, ahová a református vallásnak a mindennapi munka után beléphettek volna azzal az elgondolással, most nem hivatalosan, de mint egyháztagok vetnek fel kérdéseket egymás között és tárgyalnak meg épitő hatással. Ennek az otthonnak melegségét meg kell éreznie mindenkinek, a benne forgolódóknak „szív" embereknek kell lennie, hogy magukhoz tudják ölelni a legkisebbet is. Nem szabad válaszfalat felállitani, széttagolni az amúgy is érzékeny embereket, mint pl. volt „urak bibliaköre". Az egyetlen és valóságos cél elérésében nagyon is össze kell melegedni, mert különben könnyen megcsufoltatik a református név. Arra is ügyelni kell, hogy összinték legyünk egymással szemben, mert ez is egy olyan láncszem ma, ha megtörik nem egy könnyen lehet megforrasztani. Nem kívánatos az sem, hogy a falakon belül hangoskodjunk egyik vagy másik felvetett kérdés felett, kivül pedig annál lanyhábban érdeklődjünk az Otthon ügyei iránt. Az otthonban ne játszunk elnökösdit, hanem mindenki érezze a felelősséget a rendért a maga fegyelmezésében. Van elég példa rá, hogy ahol megértőleg veszik körül az embereket, ott sok minden dolgot könnyen el is intéznek. Inkább ki se nyissuk az ajtókat, ha nem tudjuk betölteni a kedvesnek ígérkező helyet. A református névért és az otthon szóért nagy felelősség hárul mindazokra, akik nem az igazi és egyetlen cél elérésében segítik elő a megjelenteket. Azt is tapasztaltuk, hogy vannak olyan emberek akik, sok mindenbe belekezdenek, nagy kezdeményezők, de nem kitartóak, inkább rontanak, mint építenek. Olyanok mint az ébren alvók, félálomban terveket szönek, szónokolnak s reggelre kelve elfelejtik vagy rosszul idézik vissza emlékezetükbe. Az Otthon iránti szeretet és készség adta kezembe a tollat, mint olyan egyháztagnak, aki nem félt soha az új dolgoktól és azt igyekezett is támogatni, de azzal a felelősséggel hogy a református szót nem óhajtotta úgy használni, mint a legutóbbi lapok megszünésénél. A rádióban minden vasárnap beszél valaki a maga által jól ismert köréből, ezért irtam én is őszintén. (si)

A sárospataki diákok gazdasági munkát vállalnak

A sárospataki diákok bejelentették az iskola igazgatójánál, hogy a tavaszi és a nyári hónapokban elvállalják az iskola egyik gazdaságának mezőgazdasági munkálatait.

Az iskola igazgatója örömmel fogadta a diákok ajánlkozását és a tavaszi és nyári hónapokban a nagyobb diákokat ötvenes csoportokban küldi a gazdaságba. A diákok a hivatalosan megállapitott napszámot kapják. A napszámbért a diákok a honvédcsaládok hozzátartozóinak segélyezésére ajánlották fel

Hász István tábori püspök főpásztori szózata

Dr **Hász István** tábori püspök főpásztori szózatot intézett honvédeinkhez, elsősorban azokhoz, akiket Isten akarata és a legfelsőbb Hadur parancsa a keresztes háború szent harcába vezényelt.

— Ez a harc — hangsúlyozza a tábori püspök — háromszor is szent. Először azért, mert vallásunkért, Isten imádásának és tiszteletének szabadságáért, oltárainkért és minden hivő lelkéért folyik. De szent azért is, mert ezer év verejtékével, könnyével s vérével megszentelt szépséges magyar hazánkért folyik. Végül szent ez a küzdelem azért, mert mindegyikünknek az életéért, magyar mivoltáért, keresztény magyar méltóságáért folyik. Ezt a szent hármas harcot Istennek, hazának és minden embernek szörnyű ellensége ellen figyeli és segíti az ég és föld és segíti azokat a seregeket, melyek a vörösök kárhozatos hatalmát megdönteni, Istennek és az emberiségnek az ügyét megmenteni, édes hazánkat és mindegyikünket megszabadítani igyekeznek.

A hősi halált halt Laborczy százados kitüntetése

A Kormányzó Úr Őfőméltósága Laborczy László századost, a HTVK I. o. vívóját, aki 1942 augusztus 11-én az orosz harctéren hősi halált halt, a Magyar Érdemrend tiszti keresztjével a kardokkal tüntette ki.

28 évi távollét után szabadságos katonákkal hazatért Oroszországból egy első világháborús hadifogoly

A szatmári kórházban fagyos lábával kezelés alatt áll Ratyis István, aki még az első világháborúban került orosz hadifogságba és most szabadságolt katonákkal jött haza szülőföldjére.

Az idős férfi elmondotta, hogy mikor a magyar és német csapatok felszabadították Voronyezst, a magyar katonákhoz csatlakozott, majd 28 évi távollét után a szabadságoltakkal indult útnak hazafelé a szülőföldjére.

— Szatmári származású vagyok, — mondotta az öreg magyar, aki a fogság hosszú, lélekőrlő évtizedei alatt sem felejtette el anyanyelvét, — 1910-ben vettek be katonának, Bécsben szolgáltam három évet. Azután sem szerveltem le, aztán nem sokára kitört a világháború... Az 1914-es. kikerültem az orosz frontra. Przemysl várának feladásakor estem fogságba. Négy évig éltem fogolytáborban. Bejártam Középázsiát, Taskendben egy turkesztáni építészmérnök mellett dolgoztam, majd az Ural vidékére kerültem, ahol erdőt irtottunk . aztán egy Volga-menti városban árokásáshoz vittek bennünket. Ezután has- és fejtífusszal kilenc hónapig kórházban feküdtem és felgyógyulva Voronyezsbe kerültem, ahol 22 évig éltem...

Elmondotta Ratyis István, hogy később feleségül vett egy orosz nőt, aki már régen meghalt, egy kis lánya maradt utána.

Sokat beszélt a hazakerült öreg magyar az oroszországi borzalmas életről, amikor szószoros értelmében semmi ennivaló nem volt azon a vidéken... Kutya, macska életben nem maradhatott, de szörnyű eseteket tud arról, amikor szülők a gyermekeiketették meg... Az emberek tömegesen haltak éhen... Megdöbbentő adatokat közölt ezután a három évtized után hazakerült magyar a szovjetoroszországi állapotokról, melyből a magyar és német csapatok hozták meg a megszabadulást.

— El sem tudom mondani, mit éreztem — mondotta, — mikor ott, a messze idegenben megláttam a magyar katonákat, véreimet. Felindulásomban a földre vetettem magam és úgy zokogtam.. Attól kezdve a magyar hadseregnél voltam tolmács és január 12-én a sebesült katonákkal kerültem megfagyott lábaimmal haza.

Ratyis Istvánnak testvére él Szatmáron, jónevű iparos. Felgyógyulása után a hazai életből három évtizedig elkerült, egyik háború forgószele által elsodort, a másik világháború által visszahozott magyar ember is megtalálja helyét a jövőért dolgozó magyar életben...

A veszettség új gyógyszerének titkát őrzi több mint száz éve egy magyar család

Felsőcsernáton községben él Bojka Zsigmond 77 éves egyszerű földműves ember, aki messze földön híres arról, hogy emberek és állatok százait gyógyította ki veszettségből. A veszettség gyógyításának titka évszázadok óta a Bojka-család birtokában van és a Bojka Zsigmond elődjei már Pasteur korszakalkotó találmánya előtt is tudták gyógyítani a veszettséget.

Bojka Zsigmond, Felsőcsernáton község Zsiga bácsija pásztorkodó, héba-korba napszámot vállaló szegény ember. Ha talán külföldön születnek ősei, hamarább vált volna az emberiség közkincsévé a nagy titok s alighanem az egyszerű székely ember nevét viselnék a Pasteur-intézetek.

Zsiga bácsihoz sokszor dolog közben is odaszaladt egy-egy mezitlábas legényke a hírrel:

— Megent „dühösök" jöttek Zsiga bához...

Bojka Zsigmond ilyenkor otthagyta a munkát, elvégezte a gyógyítást, amit még apjától tanult, az meg Kiss Pétertől, a sepsiszentgyörgyi pásztortól, aki már több mint száz évvel ezelőtt is gyógyította a veszettséget. A románok elfogták kuruzslásért, de másnap már 300 aláirásos kérvény ment a hatóságokhoz azoktól, akiket meggyógyított.

A féltve őrzött nagy titkot nem árulja el Zsiga bácsi a székely Pasteur.

— Az Isten — mondja — sok orvosságot adott fűben-fában csak ismerni kell ükét. Ennél többet nem mondhatok, hiszen ezért nem tudtam megegyezni már többekkel, akik meg akarták venni titkomat... Egyik ajánlattevő ígért fűt-fát, 16 hold földet, havi járadékot és 1930-ban el is vitt a bukaresti klinikára, hogy ott gyógyítsam meg a veszett állatokat. Meg is gyógyítottam ükét, de senkit nem engedtem közel magamhoz s így nem tudhatta meg senki, hogyan gyógyítok... Nem is lett egyezség, mert csak ki akarták csalni a titkomat. Inkább a sírba viszem, de nekik nem adtam... De ha a magyarságnak hasznot tehetek vele, akkor szívesen segítek mindenkor...

Pártközi értekezletet hívott össze a Ház elnöke

Hétfőn délután pártközi konferencia lesz Tasnádi Nagy Andrásnál, a képviselőház elnökénél. A pártközi konferencián a Ház jövő munkarendjének kérdését vitatják meg.

Vasárnap lesz dr Haendel Vilmosné Mágori Mária előadóestje

Vasárnap este a Városi Zeneiskola dísztermében 7 órai kezdettel tartja *dr. Haendel Vilmosné Mágori Mária*, a budapesti Vígszínház volt művésznője és *G. Hoór Tempis Erzsébet* operaénekesnő előadóest-hangversenyét. *Dr. Haendel Vilmosné Mágori Mária Petőfi, Arany, Ady, Reményik és Herczeg Ferenc műveiből ad elő*, G. Hoór Tempis Erzsébet Brahms, Grieg, Strauss Faure dalait és olasz operaáriákat énekel. Zongorán kísér Galánffy Lajos.

Az előadóest-hangverseny *tiszta jövedelmét a honvédcsaládokért indított mozgalom javára fordítják.* Néhány jegy még kapható a Zeneiskolában.

Városszerte nagy az érdeklődés a Református Otthon vasárnapi Otthon szentelő ünnepélye iránt

Az első debreceni Református Otthon vasárnapi otthonszentelő ünnepélye iránt igen nagy érdeklődés mutatkozik az egész városban. Vidékről is állandóan érkeznek levelek a Magyar Evangéliumi Munkásszövetség vezetőségéhez, amelyben az ünnepélyen való résztvételüket jelentik be.

A nagy érdeklődés arra késztette az Evangéliumi Munkásszövetség vezetőségét, hogy **az összes termekben hangszórókat szereltessen fel.** Így a Magyar Evangéliumi Munkásszövetség hat helyiségében kényelmesen hallhatja mindenki mind a felszentelést végző D. dr **Révész Imre** püspök, mind a többi szónokok beszédét.

A Református Otthon vasárnapi ünnepélyes megnyitása a debreceni reformátusok nagy megmozdulása lesz, egyúttal bizonyság arról, hogy a debreceni reformátusokban mélyen él a református öntudat. A felszentelésen egyébként városunk és egyházunk vezetői mellett ott lesznek a munkásrétegnek a tömegei is.

Debreceni Csokonai színház
IGAZGATÓ: BELEZNAY-UNGER ISTVÁN

HETI MŰSOR

Szombaton délután: **Roninok kincse,** Filléres helyárak.

Szombaton este: **Mária főhadnagy.**

Vasárnap délután és este: **Mária főhadnagy.** Tizenötödször.

Hétfőn este 6 órakor: **Bőregér.**

Csokonai Színház

Szombaton este, vasárnap délután és este:

Mária főhadnagy

A legnagyobb operettsiker!

Szombaton délután filléres helyárakkal:

Roninok kincse

Tánciskolák

* **Schaff tánciskolájában**, a Koronában ma este 7 órától összlétánc. Április 5-én új tanfolyam kezdődik.

Az árkérdésről fontos tanácskozás volt a MÉP-ben

Budapest, március 19. — A Magyar Élet Pártjának agrárcsoportja csütörtök délután Mayer János elnökletével ülést tartott, amely iránt nagy érdeklődés nyilvánult meg.

Az elnöki megnyitó után Krúdy Ferenc, a képviselőház alelnöke tartott előadást **az árkérdésről.** Előadása elején az árrendszer kiépítésének fontosságáról és azokról a módozatokról beszélt, amelyek a probléma megoldásánál a legalkalmasabbnak kínálkoznak úgy az ipar, mint a mezőgazdaság prosperitása és a munkásság jóléte érdekében. Azt ajánlotta, hogy a párt agrárcsoportja a most megalakuló ipari és kereskedelmi blokkal a szóban lévő kérdések alapos megtárgyalása végett összeülve részletes munkát fejtsen ki és a leszürt közös vélemény és állásfoglalás mellett **támogassa a kormányzatot a harmonikus és stabil árrendszer kiépítésére irányuló rendkívül fontos munkájában.** Az árrendszer helyes felépítése ugyanis a közgazdasági politika központi problémája s jelentékeny részben közrehat abban, hogy a nemzeti termelés kifejlődése a magyarság gazdasági elhelyezkedésével együtt a mainál lényegesen kedvezőbb körülmények között biztosíttassék. Szükség van azonkívül arra is, hogy a mai rendkívüli nemzeti erőkifejtést gazdaságilag a maximális mértékig fokozzuk.

Krúdy Ferenc nagy tapssal fogadott előadásához elsőnek Szász Lajos közellátási miniszter szólott hozzá, majd beható vita indult meg, amelynek során Szabó Szabolyovics Dusán, gróf Teleki Béla, Laky Dezső, Mocsáry Dániel, Csizmadia András, Rankay Ferenc és Jókai-Ihász Miklós szólalt fel.

Az agrárcsoport mindvégig nagy érdeklődéssel kísért ülésezése az esti órákig tartott. Ekkor már igen élénk klubélet folyt a párt helyiségeiben s a párt törvényhozótagjai nagy számban voltak együtt.

A klubnapon megjelent Kállay Miklós miniszterelnök, Radocsay László igazságügyminiszter, a MÉP országos elnöke, Törs Tibor, a képviselőház alelnöke, Gergelyffy András belügyi államtitkár, Kölcsey István, a párt alelnöke. A kormány tagjai és a törvényhozók csoportokba verődve, élénk eszmecsere keretében foglalkoztak az időszerű kérdésekkel.

Amit a tavasz hozott

Félreérthetetlenül itt van a tavasz. És jól érkezett. Nem gyorsan, nem váratlanul, de annál biztosabban. Mondják, hogy: áldott a márciusi por. Ebben bőségesen részünk volt heteken keresztül. Száraz, éjjel hideg, nappal kellemesen napsütéses idő. Szántani, vetni a legjobb. Nem is igen marad most talpalattnyi föld se müveletlen és vetetlen. — Régen, nagyon régen nem volt ilyen kedvező alkalom a tavaszi munkára. És mondjuk meg gyorsan, nem is igen használták ki ilyen jól a tavaszi időt talán soha. Mindenki érzi, mindenki tudja, hogy a föld most nagy, igen nagy kincs és mindent, amit terem, külön kell meg becsülni.

A munkáskertek vidékén látszott meg legelőbb az, hogy itt a tavasz. Kis emberek tenyérnyi, kicsi földje. Nem is saját, csak afféle bérlet, de rendesen évek, sőt évtizedek óta művelik, használja egy-egy család. Úgy is tekintik, mint sajátot. Sokan még gyümölcsfákat, vagy legalább köszméte, ribizli töveket ültettek ide. Sokfélét termelnek és rendesen be is terem minden, ami egy, egy kis háztartásnak kell, mert évente, helyesebben nyaranta több termést is le tudnak szedni az ilyen földekről.

Ugynevezett kisemberek bérlete. Vasúti altisztek, postások, törvényszéki altisztek földecskéi. — Délelőtt egyetlen lelket se lát itt az ember, emlékezet óta délután dolgoznak erre a „bérlők". Csak a fejükön levő sapkákról lehet megállapítani, hogy egyik a törvényszéken teljesít szolgálatot, most éppen szabaddélutános, másik a postán dolgozik, harmadik a vasútnál végzi beosztott időben a teendőjét. Most ingujjra vetközötten, párolgó üstökkel ásnak, kapálnak, gereblyéznek, vetnek, ágyakat mérnek, spárgával egyenes vonalakat húznak a puha földbe. Mindenki ismeri a társát, szomszédját, de még arra is emlékeznek, hogy mit termelt az elmult évben, kinek hogy sikerült a torma, vagy a borsó-termése. Kísérleteznek és egymás sikerét felhasználják maguk is. Van, aki csak káposzta-félét rakott tavaly, de most bánja, mert a káposzta kellett ugyan, de emellett még sok minden megtermett volna, most tehát úgy „pincézi" a kertjét, hogy jusson is, maradjon is föld mindenre.

Mindenki maga munkálja a földjét. Itt nem dolgoznak napszámosok és bérmunkások. Ki, ki úgy müveli, ahogy a gusztusa diktálja és az évek óta szerzett tapasztalat parancsoja. Néhány pengőbe kerül a bérlet, de ezt busásan meghozza, bár az se jár rosszul, aki az egész területet vette bérbe és osztotta ki egyeseknek. Nem a föld nagysága dönti el tehát a föld értékét, hanem az, hogy ki milyen munkát és magot vetett bele. Verseny nincs ugyan, de titkon mindenki figyeli mindenki munkáját. Itt egyetlen ásónyom föld müveletlenül nem marad, itt kihasználnak mindent a legjobban és érvényesül a legtisztább gazdasági elv, az a legszebb jutalma a munkának, amit saját erőből teremt meg az ember.

Ezek az emberek olyan nagyon nem is szorulnának rá arra, hogy munkálkodjanak, elvégre, ha nincs háború, nincs nehezebb élet, immár mindegyiknek tisztes megélhetése volna, mégis ragaszkodnak a földhöz, a röghöz, ha mindjárt bérlet alakjában is. Benne ég a magukkal hozott vágy a falvak földje a termő rögök illata felé. Nem lehet, de nem is szabad kiirtani a városi emberből se ezt a magasztos érzést. Ezért dédelgetik a földecskét, ezért adnak meg mindent, hogy termő képességét fokozzák, mert úgy érzik a tenyérnyi földön, hogy itt van az igazi énjük otthon. Nem lehet levetkőzni a múltat, nem lehet hátat fordítani a falunak csak úgy minden további nélkül. A falu multja és ezer szála visszahúzza, visszavonja az emberek lelkét. A hivatás, kötelességteljesítés, kenyérkereset már a városhoz füzi őket elszakíthatatlan szálakkal, de minden tavasszal megmozdul a mult bennük és ásót, kapát fognak, levetik a hajtókás bluzokat, zubbonyokat és a tavaszi napban kimelegedve végzik a föld szertartásos munkáját. Ők érzik meg legelőbb, hogy itt a tavasz, a munka és ébredés ideje elérkezett és a munkáskertek környékén bújnak elsőnek ki a tavaszi veteményes zöld levelei...

Ezt a kedvet fokozni már nem lehet, itt mindent és mindenkit varázslatos hatalmába tart a föld, ez az ősi örökség és ennek a varázslatnak hatása alatt szépülnek meg a város környéki kertek.

5 millió kínai éhenhalt

Genf, március 18. (NTI) Newyorkból jelenti a Times. Csungking Kina tudósítója Honan tartományban tett kéthetes útján öt millióra becsüli azoknak a kínaiaknak számát, akik az elmult ősz óta mistanáig éhenhaltak és három millióra tehető azoknak a száma, akik elhagyták Honan tartományt.

MARAKODÓ KÖZMONDÁSOK

Irta: HARSÁNYI ZSOLT.

Mi a közmondás? Évszázadok, néha évezredek alatt leszürődött életbölcsességi tételek olyan rövid és magvas megfogalmazásai, amelyeket tartalmuknál fogva szivesen helyeslünk, formájuknál fogva szivesen használunk. Már a nevében is benn van a közmondásnak, hogy a köz alkotta és a köz használja. A közmondás tehát az emberi gondolkodás mintegy kodifikált eredménye. Megbizhatom benne és hozzája kell magamat tartanom. Igy van?

Nem igy van. Mindenkit óva intek attól, hogy gyakorlati életét közmondásokra épitse.

Kissé szétnéztem a közmondások között. Némi vizsgálat után megállapitottam, hogy a közmondások már világ kezdete óta két pártra szakadtak. A közmondás nem az általános érvényü gondolat kifejezője, hanem a szélső gondolaté. Ahogyan a közéletben vannak jobboldaliak és baloldaliak, a közmondásokban is két ellentétes világfelfogás megállapitásai néznek farkasszemet egymással.

Azt mondja az egyik: „Amit ma megtehetsz, ne halaszd holnapra." Igaz, úgy van, feleljük rá. Vegyünk erőt lustaságunkon, fogjuk meg a dolog végét. Csak serényen, folyvást, ne éljünk úgy, mintha mindennap ünnep volna papsajttal. Ez a haladó szellem, az ifjúságé, a buzgó sietségé. Ez viszi előre a világot. Jön erre a másik közmondás s azt mondja bölcs legyintéssel: „Hamar munka ritkán jó". Ha nem tudod alaposan, kifogástalanul elvégezni a dolgodat ma estig, csak halaszd a másik felét nyugodtan holnapra. Úgy az egész jó lesz, igy az egész használhatatlan. Ez az öregkor hangja, a bölcs tapasztalaté, a meggondoltságé, a konzervatív hagyományoké. Az ilyen szellem lassabban viszi előre a világot, de viszont fenntartja.

„Kiki a maga szerencséjének kovácsa" — szól a közmondás. Ne várakozzál a felső hatalmak által küldött sült galambra, életed, boldogulásod a magad kezében van. Tervelj és amit tervelsz, hajtsd végre. Sikered csakis rajtad mulik. Mire feláll az ellenpárton a másik közmondás óvatos figyelmeztetéssel felemeli mutatóujját és igy szól: „Ember tervez, Isten végez." Ne tartsd olyan nagyra kezdeményezésedet. Alapjában véve tehetetlen vagy, ebbe nyugodjál bele.

A maradi ösztönü, óvatos párton ezt mondja a felszólaló: „Ebül kelt szerdék ebül vész". Ismerj mértéket a gazdagodásban, szabj szigorú erkölcsi korlátokat, mert nem lehet áldás azon a vagyonon, amelyet lelkiismeretlenül szereztél. A túloldalon közberikkant egy türelmetlen, ifju hang „Pénz beszél, kutya ugat".

„Jobb egy beke száz hadinál" — mondja a sokat látott, nyugalmas természetü, bölcs öreg. „Ha békét akarsz, készülj háborúra" — kiált vissza a tüzes, friss eszü fiatal.

Az öreg magyarok oldalán ez hirdetik: „A jó bornak nem kell cégér". A fiatal magyarok izgatottan verik az asztalt, ugy kiáltják: „Néma gyermeknek anyja sem érti a szavát".

„Ami a tied, tedd el, a másét ne vedd el" mondják amonnan. „Szemesnek áll a világ", — kiáltják eminnen.

„Lassan járj, tovább érsz" — mondja az öreg. A fiatal indulatosan és lelkesen kiált vissza: „Ha rövid a kardod, toldd meg egy lépéssel".

***Melyiknek higyjél?** Amelyiknek kedved van hinni. Mindig két ellenkező között választhatsz szabadon. Ne légy a különféle szabályok rabja, ők szolgáljanak téged. Ne a mások általános érvényre szánt megállapitásait használd, hanem saját gondolkodásodat. Egyetlen közmondásod legyen: „Légy önmagad". Eszeddel érezz, hogy ne légy érzelgős. Sziveddel dönts, hogy ne légy kegyetlen.*

A közmondások, akár a hivatlan prókátorok, csak marakodjanak tovább.

A földmüvelésügyi minisztérium állami állattenyésztési telepet létesit Belső-Ohaton

A mezőhegyesi állami birtok hasonmását teremtik meg

A jövőheti városi közgyülésen tárgyalják a belsőohati városi 3800 holdas ingatlan haszonbérbeadásának ügyét. A nagykiterjedésü földbirtokot eddig magánbérlők tartották kezükben, most azonban gondoskodnak arról, hogy a földet még jobban hasznosithassák.

A hatalmas birtok szomszédos a hortobágyi pusztával. Legnagyobb része rét és legelő. A birtok elsősorban állattenyésztési célokra alkalmas, ehhez azonban nagy tőke szükséges.

Ezért merült fel az a megoldás, hogy a földmüvelésügyi minisztérium mintagazdálkodást rendezzen be és a mezőhegyesi állami birtokhoz hasonlóan *a Belsőohaton is korszerü gazdasági és állattenyésztési telepet létesitsen*, mely természetesen elsősorban a tiszántúli állattenyésztés szolgálatában állna.

Az állam holdanként egy mázsa terményt fizetne haszonbér címén.

Mivel járulnak a lakók a légitámadások okozta károk megtérítéséhez

Mint már közöltük, megjelent a rendelet, mely a légitámadások alatt szenvedett károk megtérítéséről illetve a kártalanításról, valamint megfelelő kártalanítási alap létesítéséről gondoskodik.

A kártalanítási hozzájárulás kulcsa a házadó alá eső ingatlanoknál a nyers házbérjövedelem, illetőleg a haszonérték 4 százaléka. Ebben az esetben — mondja szószerint a rendelet — „a kártalanítási hozzájárulás terhének részbeni viselése *a bérlőre hárul*, még pedig akként, hogy a házadó alanya az 1939. évi szeptember 1 napján fizetett bérnek megfelelően rögzített, vagy a 100—1943. M. E. sz. rendelet 19. §-a alapján felemelt bér esetében a *bérnek 3 százalékát*, egyéb esetekben pedig a bérnek *1 százalékát* a jelen rendelet hatályba lépése után járó béren felül a bérlőtől bérpótlékként követelheti. Az 1943. évi április, május és június havára járó bér után a házadó alanya a *bérlőtől kétszeres összegü (6—6 százalék, illetőleg 2—2 százalék) bérpótlékot követelhet.* A bérpótlék az esedékesség és a behajtás szempontjából, valamint a bérfizetést érintő minden egyéb magánjogi szabály alkalmazása tekintetében a bérösszeg sorsában osztozik."

* **„Katonadolog" cimü igen érdekes regény kapható lapunk kiadóhivatalában. — Ára 80 fillér.**

A húsellátás érdekében a kormány elrendelte a vágómarhák igénybevételét

Az utóbbi hetekben Budapesten és az ország néhány városában zavarok mutatkoztak a húsellátás terén, ami arra vezethető vissza, hogy a korai tavasz beköszöntével a gazdák a vágásra alkalmas állatokat legelőre hajtatták. Ennek következtében a vágóállat-kínálat és felhajtás nagymértékben csökkent.

A közellátásügyi kormányzat a tavaszi húsellátási zavarok elhárítására több intézkedést tett. **A kormány a vágómarhák igénybevételét rendelte el.** — A hivatalos lap szombati száma közli az erre vonatkozó közellátásügyi miniszteri rendeletet, amely **intézményesen biztosítja a vágóállatok felvásárlását és a húsellátást.** Addig is, amíg a megjelenő rendelet hatálya a gyakorlatban jelentkezik, a közellátásügyi miniszter átmeneti igénybevételt rendelt el, egyben intézkedés történt a húskonzervek nagyobb mértékű rendelkezésre bocsátásáról.

Uray Sándor nyilatkozata a fiatalkorúak bűnözésének emelkedéséről

Néhány nappal ezelőtt rövid hír látott a sajtóban napvilágot. Arról szólt, hogy **a letartóztatottak egyharmada fiatalkorú.** A kriminalisták megdöbbenve látják, hogy rendkívül magasra szökött a fiatalkorú bünözők száma. **Köztük sok a diák.** Kutatják annak okát, hogy bár most sokkal nagyobb fegyelemmel nevelik az ifjúságot és a pedagógusokon kívül más nevelők is sokat foglalkoznak velük, mégis ilyen hihetetlen arányú a fiatalkorúak szereplése a letartóztatottak között.

Azt hisszük, jó szolgálatot teszünk, ha cikksorozatban megszólaltatjuk azokat, akiknek felelős állásuk, foglalkozásuk, hivatásuk vagy tapasztalataik jogot adnak arra, hogy ebben a rendkívül lényeges kérdésben véleményüket hallassák.

Elsősorban **Uray Sándor v. egyházkerületi főjegyző, lelkipásztorhoz tettük fel a kérdéseket:**

— Miben látja az okát annak, hogy ilyen sok a fiatalkorú bűnöző?

— Mint lelkipásztor, ezzel a kérdéssel állandóan foglalkozom. **Én is megdöbbenve látom, hogy milyen magasra szökött a fiatalkorú bűnözők száma.** Nem egyszer prédikációmban a szószékre viszem ezt a témát, amikor már nagyon felgyül bennem az aggodalom és a keserűség. Az okot aggódó lélekkel kutatom. Első helyen arra gondolok, hogy a **háború megfertőzi a fiatal lelkeket is. Az ifjúság annyi panaszt és zúgolódást hall a felnőttek ajkáról, hogy tudat alatt magukévá teszik ezt sok panaszt, keserűséget az élettel való békétlenséget. Kilátástalannak tartják a maguk jövőjét és a régi világ helyett egy újra vágynak, de nem tudják, hogy mit kell kidobni a régi világból és így kidobják a legszebb erkölcsi értékeket is.**

— Hol lehet a nevelés hibája?

— Ott látom a nevelés hibáját, hogy **a nevelői munka sajnos nem tud alkalmazkodni,** a világ megzavarodásához. **A nevelői munka inkább tanítás az iskolákban, mint nevelés,** — ezt már régóta tudjuk és panaszoljuk, — **és az óriási módon megduzzadt tananyagtól és a tömeg-létszámtól nem jutnak hozzá a tanítók és tanárok, hogy egyénileg foglalkozzanak a gyermekekkel.** A legtöbb elemi és középiskolában tömegmunka folyik. Pár évvel ezelőtt hallottam, hogy egy Debrecen tőszomszédságában levő iskolában öt helyett két tanerő van és ezek egyenként 130—130 gyermeket tanítanak. Hogyan lehessen azt kívánni, hogy itt elmélyedő és krisztusi szellemben folyó tanítás történjék?

— Hogyan lehetne a bajokon segíteni?

— Véleményem szerint először is sürgősen **meg kellene szüntetni a tanítóképzőintézetek liceummá formálását,** tehát a liceumok töröltessenek el **és állítsák vissza a négyévfolyamu tanítóképzőt,** hogy az ifjúság ne órisi küzdelem után jusson a tanítói oklevélhez. Hosszú éveken át tanítottam is a tanítóképzőben és elnök vagyok a képesítő vizsgálatokon, tehát látom és tudom, szent meggyőződésem, hogy **négy év alatt egészen pompás tanítókat lehet képezni.** Könnyebbé tenném tehát a tanítói pályát, hogy az ifjúság közelebb lássa magához a célt, az oklevelet s meghessen tanítani. **A tanári pályánál pedig sokkal nagyobb szelekciót gyakorolnék az irányban, hogy a tanárjelölteknek ne csupán a tudományos képzettségét nézzem, hanem a tanításra való rátermettséget és átadó képességét is!** Ebből a szempontból kellene megválogatni a tanárokat és ránevelni arra, a tananyagot, mint tejnek és méznek italát nyujtsák az ifjúságnak. **Értessék meg magukat a tanulókkal.** A tanároknak is részt kellene venniök a nevelés munkájában és nagyon üdvös lenne, ha az összes iskolai hatóságok legfőbb vezetősége egységes formában intézkedést adna arra nézve, hogy a tanárok **küzdjenek az ifjúság ilyen elposványosodása ellen.**

— Mennyiben hibásak a szülők a gyermekek lelki eltévelyedéséért?

— Természetesen a **felelősség elsősorban a szülőkön van, nem a tanítókon és tanárokon.** Itt megint szemben állunk azzal a nagy, szomorú igazsággal, hogy a szülők élete is sok nyomorusággal van körülvéve, aggodalmakkal és panasszal vannak telve. Mindenkitől erőltetett munkát várnak, ezért a **szülő, különösen az édesapa, nem tartózkodik eleget a családja körében.** — Hallottam olyan fővárosi tisztviselőről, aki 16 órát is dolgozik naponként, így a gyermekeivel nem érintkezhetik, rájuk nem gyakorolhat olyan hatást, mint kellene és ha gyakorol is, kérdés, hogy jó hatás-e, amikor a szülőktől állandóan panaszokat és keserűséget hallanak a gyermekeik.

— Elképzelhető-e, ha Jézus a családban otthon van, tehát a krisztusi szellem nem ismeretlen és a szülők példaadással mutatnak jó utat gyermekeiknek, annak ellenére ilyen arányban kerüljenek fiatalkorúak a rendőrség fogdáiba?

— Ide kénytelen vagyok nagy kérdőjelet tenni. A keresztyénségnek a mélysége, gondolata és tiszta szépsége valahogy idegen ebben a világban. **(Az a felületesség, amely ezt a mai világot sok irányban jellemzi, megmutatkozik abban is, hogy a keresztyén értékeket is csak úgy könnyedén, félvállról veszik.)** — Nincs keresztyén elmélyülés és azt a sok felekezeti harcot, ami a mai világban van, annak tudom be, hogy a félig-meddig reformátusok és katolikusok kötnek bele egymásba. A mély keresztyén egyéniségek sohasem fognak egymással felekezeti harcot kezdeni. Tehát Jézus csak nagyon „vasárnapi" vagy esetleg „ünnepi" órákban, de **hétköznapon nincs jelen a családban és a keresztyén szellemnek csak a felületén és nem a mély vizein úsznak, csak a part mentén, a sekélyebb részeken.**

— Ha a cserkészetet kötelezővé tennék már az első elemitől kezdve és abban a szellemben nevelnék az ifjúságot, joggal lehetne-e remélni, hogy a fiatalkoruak bünözése legalább ilyen nagy arányokban, mint most tapasztaljuk, nem fordulna elő?

— Magam is legalább egy évtizedig aktiv részt vettem a cserkészmunkában és tökéletes mértékben bízom abban, hogy a cserkészet ebben a tekintetben is jó munkát végezne. Nem azért mondom, mert lelkipásztor vagyok, de komoly meggyőződésem, hogy **csakis vallási alapon álló és az egyházak védőszárnyai alatt levő cserkészetet kellene berendezni és útnak indítani a mai világban.** Ha a keresztyén jelszót annyira emlegetjük és hirdetjük, ha Magyarország annyira keresztyén állam akar lenni, akkor ezt a munkát éppen keresztyén védőszárnyak alá, közelebbről az egyházak védőszárnyai alá kellene helyezni. **Akkor tudna igazán nevelő munkát végezni és ami az iskolákban nem sikerül: az egyéni foglalkozást a cserkészet megoldaná, mert ott az történik, hogy a nagyobbak foglalkoznak a kisebbekkel.**

Kormányzó Urunk adománya a cserkészeknek

Kormányzó Urunk a tiszteletére az Operaházban rendezett cserkész-díszelőadás alkalmából az Országos **Főcserkészhez 1000 pengőt juttatott el.** A cserkészmozgalom a Kormányzó Úr adományát a hadiárva cserkészek nyári táborozására használja fel.

A Bőripari Anyaghivatal ellenőrző szemléje során több debreceni timármesternél hiányt állapitottak meg

A M. Kir. Ipari Anyaghivatal bőr- és gumiosztályának kiküldöttje ellenőrző szemlét tartott a debreceni bőriparosoknál. A szemle alkalmával több debreceni timármesternél hiányt állapítottak meg, amiről a kir. ügyészségnek jelentést tettek.

Az ügyészségnek megküldött jelentés szerint Nagy László Vígkedvű Mihály-utca 53. szám alatti timármesternél 83 darab sertésbőr, Vincze József Telekiutca 70. szám alatti timármesternél 1 darab marhabőr és 53 darab sertésbőr, Bihari István Somogyi Pál-utca 4. szám alatti timármesternél 797 darab juhbőrhiányt állapítottak meg. A kir. ügyészség elrendelte a vizsgálatot annak megállapítására, hogy a hiány hogyan állott elő.

Rokonát keresi egy Debrecenben ápolt sebesült honvéd

Kovács Gyula súlyosan sebesült honvéd, akit Debrecenben ápolnak, keresi Füzessy Lajos gazdálkodót, unokafivérét, aki értesülése szerint Debrecen környékén gazdálkodik. Kéri, hogy aki ismeri unokabátyját, vagy tud róla, lapunk útján értesítse őt.

Érdekes rendelkezés ipari átképzésre

Igen értékes, az ipari téren tovább fejlődésre és átképzésre alkalmas rendelkezést hozott az iparügyi miniszter. Eszerint a rendelkezés szerint mindazok a gyári segédmunkások, akik körülményeik miatt nem tudták magukat a szerszámgépkezelésre kiképezni, most tanfolyam keretében elsajátíthatják a szerszámgépkezelést. Ez a rendelkezés igen nagy jelentőséggel bír, mert módot ad egyszerű, de rátermett embereknek arra, hogy átképezzék magukat gyári szerszámgépkezelő szakmunkásokká. Ezek a tanfolyamok csak az esti órákban tartatnak, így a munkások napi keresetét nem érinti. Különösebb előképzettség sem kell hozzá, írni, olvasáson kívül az egyszerű számolási alapműveleteket kell tudni és természetesen a szakma iránt érzékkel kell bírni. A kisemberek megsegítését is célozza ez az intézkedés, mert az átképzés után igen jó megélhetési lehetőséghez juttatja azokat, akik ezen a tanfolyamon részt vesznek. Jelentkezhetnek olyanok is, akik jelenleg nem gyári munkások, de kedvet éreznek magukban az ipar iránt. Vonatkozó hirdetmény vasárnapi számunkban jelenik meg.

A Nemzetvédelmi Bizottság fegyelmi eljárást indított Maróthy-Meizler ellen

Az Országos Nemzetvédelmi Bizottság elnöksége *Maróthy-Meizler* Károly országgyűlési képviselő, felelős szerkesztő és kiadó, a Nemzetvédelmi Kereszt tulajdonosa ellen *fegyelmi eljárást indított*, mert a m. kir. belügyminiszter rendeletben megállapította, hogy Maróthy-Meizler Károly az 1939. évi II. t.-c. 151. §-ának harmadik bekezdése alapján az országnak az említett törvényhely által védett érdekeit veszélyeztette. Ennek alapján az Országos Nemzetvédelmi Bizottság elnöksége, *illetékes helyen előterjesztést tett Maróthy-Meizler Károly nemzetvédelmi keresztjének visszavonására.*

A villamos elé vetette magát, mert megdorgálta főnöke

Az elmult este a vágóhíd felé tartott a Kossuth-utcai villamos, amikor a kocsivezető arra lett figyelmes, hogy a sinek mentén egy feltűnően izgatott viselkedésű fiatal leány járkál idegesen le-fel. Amikor a villamos már 8—10 méterre járhatott tőle, a leány hirtelen a sinekre vetette magát. A kocsivezető nem vesztette el lélekjelenlétét, nyomban fékezett és sikerült megmentenie az életunt leány életét, mert a villamos alig félméterrel a sínen keresztbefekvő leány előtt megállt.

Az életunt leány, amikor látta, hogy terve nem sikerült, hirtelen felugrott és gyorsan futni kezdett a Szent Anna-utcai temető irányába. A villamoson utazó Baranyi László Pavillon-téri lakos utána vetette magát, sikerült utólérni és elfogni az életunt leány, akit a rendőrség saját érdekében őrizetbe vett.

Kihallgatása során sírva előadta a fiatal leány, hogy egyik debreceni üzletben kereskedőtanuló. A délutáni órákban kisebb hibájáért főnöke szigoruan megdorgálta és ez annyira elkeseritette, hogy véget akart vetni életének. A rendőrségen megnyugtatták a feldult, elkeseredett fiatal leányt, üzentek szüleiért és édesanyja rövid idő múlva megjelenve, átvette az öngyilkosságról lemondott gyermekét.

A Kollégiumnak volt köszönhető, hogy a magyarság az erőszakos elnemzetlenítés idején is megmaradt magyarnak

Debrecen város törvényhatóságának szép elismerése a Kollégium iránt

A Kollégium intéző tanácsa kérte Debrecen városától, hogy a Kollégiumnak nyujtott segélyét évi 20.000 pengővel emelje fel. A város törvényhatósága ezt a kérést teljesítette és elhatározásához olyan indokolást fűzött, amely méltó arra, hogy az utókor számára a nyilvánosság előtt is megörökítést nyerjen. Többek között ezeket mondja Debrecen város törvényhatósága a kollégiumról:

A 400 éves református Kollégium Debrecennek — a város multjával szervesen összeforrt kimagasló kultúrtényezője. Kulturális jelentősége a nemzeti művelődés s így az egész magyarság szempontjából felbecsülhetetlen. Kollégiumunk évszázadokon át bölcsője volt a magyar művelődésnek, emellett hirdetője, tanítója és ápolója a tántoríthatatlan hitnek, az önzetlen és áldozatra kész hazafiságnak, a megalkuvást nem ismerő magyar érzésnek és az egyenes, őszinte gondolkodásnak.

A Kollégiumból kiáradó magyar szellemnek, valamint a nemzeti érzéstől áthatott, a modern koreszméket, az ősi hagyományokkal egybehangoló nevelési rendszernek volt elsősorban köszönhető, hogy a magyarság a legnehezebb időkben, a legsúlyosabb küzdelmek között, az erőszakos elnemzetlenítés idején is megmaradt magyarnak.

Ha a város történelmén visszatekintünk, megállapíthatjuk, hogy a város és a Kollégium egymástól elválaszthatatlanok voltak. Hosszú évszázadokon át a város volt a fenntartója a Kollégiumnak, fizette annak nagyhírű tudós professzorait. Jelenben is a város — a tisztánúli ref. egyházkerülettel, valamint a debreceni ref. egyházzal együtt — társfenntartója a Kollégiumnak.

Kollégiumunk nemcsak hirdette és tanította, hanem a maga módján tettekkel is gyakorolta a hazafiságot. Hétmillió aranykorona névértékű hadikölcsön jegyzésével 1914 előtti vagyonának legnagyobb részét a haza oltárára tette áldozatul. A trianoni hajótörés után éppen ezért a szegénységnek folyvást megújuló és sokasodó bajaival kellett és kell a mai nap is viaskodnia. Ebben a helyzetben Kollégiumunk csak a legnagyobb nehézségek mellett tudta és tudja folytatni nemzeti művelődés szempontjából oly fontos és jelentős — magyar egyéniségeket formáló, jellemképző — nevelő munkáját.

Az egyházkerületi közgyülés mélyen átérzett háláját és köszönetét fejezte ki Debrecen város polgármesterének és törvényhatósági bizottságának az évi segély jelentős felemeléséért, nemkülönben Kollégiumunk magasztos hivatásának és hűséges kötelességteljesítésének a határozat indokolásában megnyilvánuló elismeréséért, azzal a biztos reménységgel, hogy mint az elmult évszázadokban, a jövőben is mindig Debrecen város közönsége lesz az ősi Kollégium felvirágoztatásában tiszántúli egyházkerületünk legfőbb támogatója.

— 286 bolgár lap és folyóirat megjelenését szüneteltetik papírtakarékossági okokból. — A legtöbb megszüntetett lap kis hetilap és havi folyóirat.

Nyugodtan akar aludni?
Matracát, hencserét, rekamiéját, ioelét csináltassa **MANDEL kárpitossal**
Csapó utca 28. (második udvar). Kész hencserek raktáron

HIREK

DOLGOZIASS, HOGY DOLGOZHASS

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata március 20-án reggel 8 órától, március 27-én reggel 8 óráig: „Kossuth' Piac u. 26., telefon: 29-56. — „Magyar Korona" Kálvin-tér 15., telefon: 16-06. „Arany János" Csapó u. 66., telefon: 11-78. — „Hungária" Szoboszlói út 4 f., telef.: 32-50.

Magyar hősök

Hősies bátorságával emelkedett ki bajtársai közül a szovjet ellen vívott harcokban **Farkas Mátyás szakaszvezető.**

1942 december 5-én az ellenség heves támadást intézett Kolybelka mellett saját vonalaink előretolt támpontjai ellen. E támadás során Farkas szakaszvezető szakaszának egyik raja, miközben elkeseredetten küzdött a reátört túlerővel szemben, válságos helyzetbe került, mert a bolsevisták hátába kerültek és körülzárták. Farkas szakaszvezető ebben a kétségbeesett helyzetben sem vesztette el bátorságát, hanem embereit kitartásra buzdítva, szívósan kitartott elszigetelt helyzetében is. A körülzárt raj rugalmas védelmével sikerült is megakadályoznia azt, hogy az ellenség állásainkba törhessen. Elszánt magatartásával döntően járult hozzá a bolsevisták támadásának utóbb bekövetkezett végleges visszaveréséhez.

— **Vasárnapi istentiszteletek a ref. templomokban.** Nagytemplomban 10 Gáspár Béla, 5 Gáll Mihály. Kistemplomban 9 dr Ferenczy Károly, 11 Szenes László, 5 Tariska Zoltán. Kossuth 10 Baja Mihály, 5 Dusicza Ferenc. Károlyi Gáspár 9 Sulyok Kálmán, 4 Varga Balázs. Ispotály 10 Molnár Ferenc, 5 Birinyi János Árpád-tér 10 dr Hegyaljai Kiss Géza, 5 Bányay Zoltán. Nyilas-telep 10 Mezey Béla, ½6 Mezey Béla. Csapókert 10 Balogh József, 5 dr Dancsházy Sándor. Kerekes-telep 10 Szilágyi László, 3 Szilágyi László Egyetem 11 dr Török István. Auguszta ½10 Koncz Zoltán. Egyetemi klinikák egész héten: Szenes László és Koncz Zoltán. Téglaskert 10 Sárközy Lajos. Téglavető 3 Erdei Károly. Wolaffka-telep 3 Bányay Zoltán. Leventeistentisztelet: Károlyi Gáspár-téren 8 Varga Balázs. Tanyai istentiszteletek: Ebes 10 ó. Molnár Gyula. Szováti-út 10, Szikgát 2 ó. vitéz Szabó Endre. Pallag 9 ó. Pál Antal. Egyek 10 ó. dr Papp Géza. Telekháza 2 ó. dr Papp Géza. Hosszúpályi 10 Létai-út 3 ó. Molnár Gyula. Perec-dülő 9 ó. Rápolty Árpád. Ondód I., Kádár-dülő 11 ó. Rápolty Árpád. Nagyhegyes 11 ó., Cuca ½3 ó. Nagy Károly. Macs 10 ó. és Kismacs 2 ó. Nagy Sándor Hármashegy 9 ó. és Lukaháza 2 ó. László Z. Elek. Fancsika 9 ó., Nagycsere 11. ó. Udvarhelyi György Gyermekistentisztelet: Egyetemi templomban ½9 ó. Szenes László, Révész-tér 2. sz. a. 10 ó. Tariska Zoltán.

— **A római katolikus templomban** rendes vasárnapi miserend. A lelkészi beosztást vasárnapi számunkban közöljük.

— **A kistemplomi egyházrész Református Nőszövetsége** holnap, vasárnap délelőtt 11 órakor tartandó istentisztelet végén alakul meg. Az istentiszteletet Szenes László egyetemi lelkipásztor végzi, amikor az egyházrész nőtagjai kéretnek, hogy maradjanak bent a templomban. Az alakuló gyűlést az egyházrész vezető lelkésze fogja vezetni. Ezúton is kérjük az egyházrész kötelékébe tartozó és az ügyünk iránt érdeklődő református nő testvéreket, hogy az istentiszteleten és az utána következő nőszövetségi alakuló gyűlésen teljes számban megjelenni szíveskedjenek.

— **Istentiszteletek a baptista imaházban.** A Szappanos-utcai imaházban vasárnap délelőtt fél 9-től fél 10-ig imaóra, fél 10-től fél 11-ig prédikáció. 11—12-ig vasárnapi iskola, délután 6—8-ig vallásos estély és prédikáció. Szerdán este 7—8-ig bibliaóra. Péntek este 7—8-ig imaóra.

— **Gyülekezeti konferencia** lesz a nyilastelepi egyházrészben március 25—28-án. A konferencia feleletet akar adni arra a kérdésre, hogy kik a boldogok. A konferencia programja: Március 25-én, csütörtökön délelőtt 10 órakor áhítat, ½11 órakor előadás: „Boldogok a lelki szegények", délután ½6 órakor előadás: „Boldogok, akik sírnak". Utána imaóra. Pénteken délelőtt 10 órakor áhítat, ½11 órakor előadás: „Boldogok a szelídek", délután ½6 órakor előadás: „Boldogok, akik éhezik és szomjuhozzák az igazságot". Szombaton délelőtt 10 órakor áhítat, ½11 órakor előadás: „Boldogok az irgalmasok", délután ½6 órakor előadás: „Boldogok a tiszta szívűek". Vasárnap délelőtt 10 órakor istentisztelet. A prédikáció tárgya: „Boldogok a békességre igyekezők". Az istentisztelet keretében úrvacsoraosztás. Utána imaóra. Előadók: dr Karácsony Sándor egyetemi tanár, dr Ferenczy Károly egyházkerületi főjegyző, Tamás Ferenc egyházkerületi missziói lelkész, Szenes László egyetemi lelkész, dr Szabó Mihály törvényszéki bíró, Vajda Mária. Az áhítatot és istentiszteletet végzik: Mezey Béla lelkipásztor, Orosz János segédlelkész. A konferencia tagjai hozzanak magukkal bibliát, énekeskönyvet és Halleluja énekeskönyvet. Perselyadományokat az iratmisszióra szívesen fogad a konferencia rendezősége.

— **József-napja a rendőrségen.** A debreceni rendőrségen József-napja alkalmából számosan keresték fel jókívánságaikkal Selényi József rendőrtanácsost, a rendőrség tisztikarának köztiszteletben álló tagját. — A detektívtestület tagjai közül Zeffer József detektívet üdvözölték sokan névnapja alkalmából.

— **József-nap a piarista iskolában.** A piarista gimnázium és kereskedelmi ifjúsága tegnap házi ünnepségen ünnepelte meg dr Bátori József, az iskola igazgatójának névnapját. A díszteremben gyűlt össze az ifjúság, amely lelkesen megtapsolta a körükben megjelent igazgatót. Ákos István tanár vezenyletével az énekkar József-napi köszöntőt énekelt, majd a kisdiákok nevében Geguss István III. b) o. t. mondott köszöntőt. Az iskola zenekarának száma után Kiss Kálmán VIII. o. t., az önképzőkör elnöke a felsősök és a Révai Miklós az önképzőkör nevében köszöntötte az igazgatót. Dr Bátori József igazgató meghatva válaszolt, megköszönte az ünneplést, amely — úgymond — nemcsak személyének, de rajta keresztül minden magyar piaristának szól.

— **Ingatlanszerzési láz.** Kecskemét város közigazgatási bizottságának legutóbbi ülésén több felszólaló szóvátette az ingatlanok értékében az utóbbi időben bekövetkezett nagy eltolódásokat, az erős ingatlanszerzési törekvéseket és ennek megakadályozására erélyes intézkedéseket sürgettek. Az ingatlan adás-vételekre magasabb illetékek kirovását követelték, de ellenrendszabályokat kértek az ingók eladásánál is, hogy megakadályozzák a túlzott kereseti lehetőségeket.

Kékgáliccal megmérgezte magát egy 17 éves leány, mert elvesztette kenyérjegyét

A Kishegyesi-úti szükséglakásokból értesítették a mentőket, hogy egyik szobában 17 éves fiatal leány öngyilkossági szándékból mérget ivott és súlyos állapotban, félig eszméletlenül hever.

A mentők a belklinikára szállították a fiatalkorú életuntat, aki gyomormosás és injekciók után jobban lett és a rendőrség ki tudta hallgatni. Elmondotta a 17 éves leány, hogy elvesztette kenyérjegyét és ez annyira kétségbeejtette, mivel olvasta, hogy az elveszett jegyeket nem pótolják, hogy ezért szánta el magát kétségbeesett tettére.

— **Az evangélikus templomban** vasárnap délelőtt 9 órakor középiskolai ifjúsági egyházi énekóra. Utána exhortációt tart Dönsz Tivadar. Délelőtt 10 órakor istentisztelet. Prédikál dr Pass László. Délelőtt 10 órakor szórványistentisztelet Hajdúbösörményben. Prédikál Németh Sándor. Este 5 órakor istentisztelet igehirdetéssel.

— **Az általános Sándor és József-napok** alkalmával a Homokkertben élő Sándor és Józsefek is kivették részüket az ünneplésből. Számosan üdvözölték Szemes Sándort, a Kat. Otthon elnökét, Nagy Sándor nyug. csendőrtiszthelyettest, Szabó Sándor városi alkalmazottat, Molnár Sándor kereskedőt, Lókodi Sándor olvasóegyleti elnököt. — Kovács József ref lelkészt, Patay József presbitert, Pikó József bőrgyárost, Szilágyi József olvasóegyleti alelnököt, Virágos József egyházrészi pénztárost, Molnár József ny. MÁV. alkalmazottat, id. és ifj. Ferge József hentesiparosokat, Péter József cipésziparost, Komócsy József pékiparost, Danczinger József kereskedőt, Papp József ny. MÁV irodakezelőt, Kiss József ny. MÁV segédtisztet. Pálfy József ny. csendőrtiszthelyettest és a többi Sándorokat és Józsefeket is.

— **Kerékpárbaleset következtében halt meg a kerékpár feltalálója** Van der Beld, 94 éves korában egy utrechti kórházban. Az idős férfi barátai figyelmeztetése ellenére még mindig szenvedélyesen kerékpározott, legutóbb lezuhant gépéről és csípőjét törte. Komplikációk léptek fel kezelés közben és hosszas szenvedés után meghalt.

— **Karóval eltörte hasagosa karját.** Özv. Lovászy Józsefné téglási lakos feljelentést tett a csendőrségen Péczeli Julia hajdúhadházi leány ellen, aki a határban megleste és karóval összeverte. Egyik ütés következtében a karja is eltörött. Péczeli Julia kihallgatása során beismerő vallomást tett, elmondotta hogy özv. Lovászy Józsefné súlyosan megsértette és ezért állt bosszút. Az eljárás megindult ellene.

— **Vizirepülőgép-támaszpontokat építenek Gibraltárban.** Ezenkívül a sziklákba vájt berendezések kibővítésén dolgoznak.

* **Kosztolánczy Imre** magánnyomozó irodája Lorántffy-utca 19

* **A mai napon** (szombaton) este 6 órakor a MÁV műhelyi „Egyetértés" rendezésében B. Vattay Margit tanárnő megismétli „Szépség az erőben" című nagysikerű tánc- és mozdulatművészeti előadását. Vendégeket szívesen látunk. Jegyek a Vattay tánciskolában és a helyszínen — az „Egyetértés" kultúrházában — kaphatók.

* **Nagyerdőben gyermekjátszókert nyílik.** Főként gyönge, fejletlen, vérszegény gyermekeket vállalok levegőzésre, gondozásra neveléssel, felügyelettel. Megbeszélés, beiratkozás: Botos Mária, Kardos-u. 27.

* **Szőllősiné**, hadirokkant özvegye, sorsjegyfőárusító, Hatvan-utca 1., az udvarban.

* **Az Egyesült Ker. Nemzeti Liga** elnöksége értesíti tagjait és az érdeklődőket, hogy a mai délután 6 órára kitűzött előadás az előadó megbetegedése folytán elmarad.

— **Biztosították a fővárosi kislakásépítéshez szükséges anyagokat.** Budapest 55 milliós költséggel 2000 kislakást építtetett. Budapest üzemei ezenkívül szintén közel ezer lakást építenek és további 1600 kislakás építésére készítettek munkatervet a szépen fejlődő OTI telepen.

— **Az amerikai szenátus újabb ötmilliárd dollárt szavazott meg az amerikai flotta számára,** újabb támaszpontok létesítésére és dokkberendezések építésére.

— **Drágán adta el szemre a malacckat, eljárás indult ellene.** Id. Szakállas György pocsaji lakos ellen árdrágító visszaélés miatt eljárás indult, mert egy 26 kg-os és 29 kg-os malacot 225 pengőért adott el szemre, tehát drágábban, mint a hatóságilag megállapított ár. Szakállas György azzal védekezett, hogy írni-olvasni nem tud, az ármegállapító rendelkezést nem ismerte, a malacot, mely a fiáé, annyiért adta el, amennyiért kérték tőle.

— **Önvédelem címén felmentették az utast, ki leszúrt egy főintézőt.** Lintner Ferenc rákoscsabai bőrdíszműves a mult év júliusában zsebkésével úgy megszúrta a keleti pályaudvar ügyeletes tisztjét, Králl Ferenc főintézőt, hogy az súlyos sérülésébe belehalt. Lintner Ferenc a büntetőtörvényszék előtt tagadta bűnösségét. Elmondotta, hogy Rákoscsabáról járt be Budapestre dolgozni. Az eset alkalmával a vonaton Magyar Balázs kalauznak szóváltása támadt egy katonával, aki jegy nélkül utazott. Engem — folytatta védekezését Lintner — nagyon kihozott a sodromból a kalauz magatartása, hiszen testvéreim is katonáskodnak. A kalauz igazoltatott, majd a keleti pályaudvaron felszólított, hogy kísérjem az irodába. Két ismerősöm jött velem, de Králl Ferenc, a forgalmi tiszt nem engedte be őket az irodába. A kalauz és a forgalmi tiszt lecsirkefogóztak, majd amikor én elkeseredésemben ezt kikértem magamnak, Králl úgy arculvágott, hogy leestem a földre és a dobhártyám megrepedt. Segítségért kiabáltam, több hordár rám rohant és ütlegellek. Hogy később mi történt, azt nem tudom, mert minden elhomályosodott előttem. A bíróság végül is Lintner Ferencet jogos védelemnek megzavarodottságban történt túllépése címén felmentette. Az ítélet nem jogerős.

— **Drágábban adta a tejet, 15 napi elzárásra ítélték.** Gulyás Imre pallagi lakos 1942 tavaszán, amikor Hajdúhadházon a tej ára 32—34 fillérben volt megállapítva, 36—40 fillért kért a tej literjéért. A debreceni törvényszéken dr Pogány Béla egyesbíró tárgyalta az ügyet és Gulyás Imrét 15 napi elzárásra ítélte.

— **Drágán vette a babot, 100 pengő pénzbüntetésre ítélték.** Csige József bagaméri lakos a hatóságilag 54 fillérben megállapított bab kilóját 70 fillérért vette a gyanú szerint azzal a célzattal, hogy további haszonnal árusítsa el. A csendőrség azonban a babot elkobozta és Csige Józsefet, aki ellen megindult az eljárás, a debreceni törvényszék 100 pengő pénzbüntetésre ítélte.

Sándor és József napok lakoma nélkül

Sem az egyháznál, sem a városnál nem tartották meg az idén — az idők komolyságára tekintettel — a Sándor és József napokat.

Dr. *Kölcsey* Sándor polgármester névnapját az egyházkerületi közgyűlésen töltötte, éppen így dr. *Juhász Nagy* Sándor egyházi főjegyző is és mindketten sok meleg üdvözletet kaptak. A lelkipásztorok közül dr. *Dancsházy* Sándor és *Kovács* József lelkipásztort üdvözölték tisztelői és hívei. Kedves meglepetésben részesült dr. *Nagy* Sándor kollégiumi vallástanár, akit a Kántus szerenáddal tisztelt meg.

Sok üdvözletet kapott *Nagy* Sándor számvevőségi főtanácsos, dr. *Balogh* Sándor főjegyző, dr. *Csáky* Sándor tanácsnok, dr. *Baczoni* Sándor tanácsnok. A Sándorok közül bőven kijutott az üdvözletekből dr. *Erőss* Sándor népjóléti igazgatónak és dr. *Vadászi* Sándornak, a szociális ügyosztály vezetőjének.

Irásban és szóban nagyon sok üdvözletet kapott tisztelői és barátai hatalmas táborából *Zöld* József h. polgármester, akit megkülönböztetett tisztelettel és szeretettel vett körül mindenki. Megható volt az a névünnepély, amelyet csendes méltóságteljességgel tartottak meg dr. *Erdős* József ny. egyetemi professzornál aki istenáldotta életének *86. nevenapját ülte meg.* Az egyházkerületi közgyűlés tagjai közül is sok-sok volt tanítványa hálás szeretettel és tisztelettel kereste fel és kívánta, hogy mostani szellemi és testi egészségét Isten még sokáig tartsa meg. Ugyancsak sokan keresték fel őszinte jókívánataikkal ifj. dr. *Erdős* József egyházkerületi kollégiumi ügyészt, akit szintén elhalmoztak szerencsekívánataikkal.

— **Hirtelen meghalt** lakásán Sólyom József 69 éves hajdúbagosi lakos. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy szívbénulás következtében állott be a hirtelen halál. Mivel bűncselekmény nem forog fenn, a kir. ügyészség a temetési engedélyt megadta.

— **A felsősayoyai földcsuszamlás egyre nagyobb méreteket ölt.** Thonon környékén, az első földcsuszamlás helye fölött újabb földszakadás történt és ennek az 1800 méter magasban történt földszakadásnak az alatta levő Vallonet falu könnyen áldozatául eshet.

— **Naponta átlag hétezer francia munkás érkezik Németországba** és így a Sauckel-program végrehajtásához szükséges 250.000 francia munkás március végéig együtt lesz.

— **Zágrábban halálra ítéltek és kivégeztek két elfogott partizánt.** Perjasics községben fogták el a két partizánt, ahol hírszerző szolgálatot teljesítettek. Mindketten a kommunizmust terjesztő szervezetnek voltak tagjai.

— **Új tűzhányó emelkedett ki Mexikóban egy kukoricaföld közepén.** A vulkán kitörésének helye 320 kilométerre fekszik a fővárostól Michanacan állam területén.

— **Halálra ítéltek öt embert Torinóban,** mert a légi támadások által összerombolt házakban fosztogattak.

— **Bevezetik a nők munkaszolgálatát az USA-ban.** A nőket a mezőgazdasági és ipari üzemekben foglalkoztatják.

— **Katonaságot szerveznek a megszállt Franciaországban.** Mindazokat a fegyverszünet után elbocsátott tüzéreket és légelhárítókat, akik önként jelentkeznek katonai légelhárító szolgálatra, az általános munkaszervezés során nem kényszerítik munkaszolgálatra.

GYÁSZROVAT

Miskolczi Józsefné Mezei Zsuzsánna, gazdálkodó neje, temetése szombaton 11 órakor lesz a díszteremből református szertartással. Lakásunk: Pacsirta-utca 37. Csurka temetkezés.

Özv. Münnich Edéné 76 éves korában elhunyt. Temetése szombaton félöt órakor lesz a 2. o. ravatalozóból. Lakás: Bem József-u. 1. Gebauer cég rendezi.

Vargha György temetése vasárnap délután ½5 órakor lesz a köztemető II. a) ravatalozó terméből. Lakás: Teleki-u. 13. Dankó temetkezés.

Szoboszlai Gáborné Mátyás Ilona temetése szombaton délután 3 órakor lesz a köztemető III. ravatalozó terméből. Lakás: Faiskola-u. 4. Dankó temetkezés.

Vágner Ádám temetése szombaton délelőtt 11 órakor lesz a köztemető IV. ravatalozójából. Dankó temetkezés.

Ifj. Csákányovszky Lajos temetése vasárnap délután 3 órakor lesz a köztemető IV. ravatalozójából. Dankó temetkezés.

Özv. Kádár Gusztávné Fazekas Zsófia 68. évében elhunyt. Temetése vasárnap délután 5 órakor lesz a köztemető III. ravatalozójából. Lakás: Csokonai-utca 39. Temetését Bartha vállalata végzi.

Özv. Szilner Ferencné Zong Mária 74. évében elhunyt. Temetése vasárnap délután fél 4 órakor lesz a köztemető II. b) ravatalozójából. Lakás: Acél-u. 1. Temetését Bartha vállalata végzi.

67 darab szappant találtak egy Simonffy-utcai kereskedőnél, aki nem volt kijelölve szappanarusításra

Schwartz Sarolta Simonffy-utca 13. szám alatti vegyeskereskedésében, mely nem volt szappanárusításra kijelölt üzlet, a mult évben **67 darab negyedkilós szappant összesen 15 kilónyi súlyban találtak.** Schwartz Sarolta és testvére, Schwartz Emilia **azzal védekeztek, hogy saját céljaikra tartották a szappant, nem pedig árusításra.**

A debreceni törvényszéken dr **Pogány Béla** egyesbíró tárgyalta az ügyet és **Schwartz Sarolt**át **több tanu kihallgatása után 600 pengő pénzbüntetésre ítélte.** A tanuk azt vallották, hogy amikor a rendőr lefoglalta a szappant a Schwartz nővérektől, azok utóbb 20 darabot visszavettek és csak amikor a rendőr észrevette, hogy hiányzik az eredetileg lefoglalt szappanmennyiségből, adták újra vissza. Az ügyben szintén vád alatt álló Schwartz Emilia időközben meghalt.

— **Ötmillió ember halt éhen Honan tartományban a Times** jelentése szerint. Az ősz óta mostanáig meghalt ötmillió kínain kívül hárommillióra tehető azoknak a menekülteknek száma, akik elhagyták Honan-tartományt. A honani éhinségről borzalmas képeket fest a Times tudósítója.

— **A vöröskeresztes házibetegápolási tanfolyam záróvizsgája** folyó hó 21-én, vasárnap reggel 9 órakor kezdődik a szegénybetegrendelő Dégenfeld-tér 2. sz. alatti helyiségében. Ugyanott 12 órakor lesz a felvétel a hathetes önkéntes ápolónői tanfolyamra. Jelentkezhetnek azok is, akik a házibetegápolási tanfolyamot már régebben elvégezték, bizonyítványaikat hozzák magukkal. Városi főápolónő.

— **Kiemeltek egy szerb monitort,** melyet még 1941-ben, a délvidéki bevonulás idején süllyesztettek el az Aldunán. — A monitorban három szerb katona holttestét találták.

Kérés

Csak egyszer mondd még, egyszer, hogy szeretsz,
Halkan, hogy csak a szivem hallja meg.
Fényárban úszó május délután,
Feszülő bimbók csodatavaszán.
És én imára kulcsolom két kezem
A virágba borult oltárok előtt.
Zokogó imám s minden versem
Egy sikoltássá omlik az Úr előtt:
Mária!

Csak egyszer mondd még, egyszer, hogy szeretsz
És öld meg e szóval a lelkemet.
Legyek bár az elkárhozott ember,
A daltalan föld, mely nem terem:
Nekem úgy is jó lesz és így is örök
Ne habozz hát, mondd, hogy szeretsz!
És aztán egy őszi reggelen a tőröd
Átszúrhatja bátran az életem
Mária.

ARTIM LÁSZLÓ.

Ismerjük meg városunkat

Kovács József-utca

Nem debreceni születésű, de itt végzett igen értékes tanítói munkát. Igy a többi között Csokonai is tanítványa volt. Györben született 1761 március 17-én és meghalt 1830 október 10-én Nagykörösön. Müfordító, református lelkész és kollégiumi tanár volt. De itt végezte tanulmányait is és tanulmányai elvégzése után a Kollégium tanára lett. Igy volt Csokonainak is a mestere.

Innen indult külföldi tanulmány-útra és két évig tanult német, angol és holland egyetemeken, közben megtanulta a magyar, latin nyelv mellett ezeket a nyelveket is, mint kitünő nyelvérzékü magyar. Nagykörösön és Halason lelkészkedett, míg végül élete utolsó négy esztendejét Nagykörösön élte le. — Mint életvidám sokat látott és külföldet járt alapos tudású embert nagyon kedvelték, aki környezetét és társaságát akár egyedül is el tudta tanítva szórakoztatni. Nem vetette meg a jókedvet, sőt ő maga volt a vidámság megteremtője. 1788 óta foglalkozott behatóbban irodalommal és több önálló irodalmi müve jelent meg a magyar lapokban. Annakidején nagy és méltó feltünést keltett igen sikerült fordításaival, az első között szerepelt Racine a Vallásról szóló verses müve, melyet bravuros verselő készséggel ültetett át magyar nyelvre. Magyar Aeneis cim alatt magyaros versekben lefordította Vergilius Aeneisét, három kötetben és három részletben. Méltán keltettek ebben az időben ezek a fordítások feltünést és szereztek országos nevet Kovács Józsefnek.

Az 1808-ban megujított református énekeskönyv néhány énekének is Kovács József a szerzője. Háló néven is irt, fordított, igy Kovács Háló József néven inkább ismerték.

A Kovács József-utca tehát az ő nevét őrizte meg, bár volt még a magyar irodalomban egy másik Kovács József is, de ezt Rim-Kovács József néven emlegették és kortársa volt Kovács Háló Józsefnek Tótvázsonyban született 1870. s Kaposváron a börtönben halt meg valami ittas fővel elkövetett csíny miatt ülvén. Nagy nyelvész és bravuros verselő volt aki egész sorokat szedett össze verseiben azonos hangú, rimü kinrímekkel. Arról is emlegeti a magyar irodalom, hogy a debreceni iskola és irodalmi felfogás szellemében irt. Versei alkalmi versek, irodalmi értékük nincs, de korának kuriózumai voltak.

— **A kisérleti konyha** Rothermere-utca 8. szám alatti helyiségében bemutató és mosási próba lesz új anyagokkal Pápay Mihályné gazd. tanárnő vezetésével vasárnap délelőtt 11 órai kezdettel. A Baross Női Csoport felhívja tagjait, valamint a fűszerkereskedőket, hogy minél nagyobb számban jelenjenek meg.

— **Francia-Guyana csatlakozott Giraudhoz** az algíri rádió jelentése szerint. A háború előtt Francia-Guyanába deportálták Franciaország legveszedelmesebb gonosztevőit.

A Kántus hangversenyei a Kollegium javára

A Kollégiumi Kántus értékes és buzgó tevékenységet fejt ki az ősi Alma Mater megsegitése javára. Ma reggel Munkácsra indultak el a Kántus tagjai, ahol *Andrássy Anna meghivására a Munkácson létesitendő szórvány internátus alap javára hangversenyt adnak.* Ez a szereplésük tehát nemzetmentő munkát támogat, nem közvetlenül a Kollégiumot.

Ezzel szemben április 3-án és 4-én *Gyulára* és *Békésre* megy a Kántus és a Kollégium javára tart hangversenyt. Április 28-án és 29-én Mátészalkára és Nagykecsedre utaznak és itt is a Kollegium javára tartandó ünnepélyen és hangversenyen szerepelnek.

A kollégiumi akcióra szervezett útjukra elkísérik a Kántust dr. *Erdős* Károly egyetemi professzor, a Kántus felügyelő tanára, aki Békésen prédikál is a református templomban, továbbá dr. *Nagy* Sándor kollégiumi vállástanár és *Bíró* Mihály lelkipásztor, az országosnirü költőpap, akik felolvasásokkal vesznek részt az ünnepélyeken.

Időszerű kislexikon

Az UFA huszonötéves. Huszonöt évvel ezelőtt alakult meg az Universum Film Actiengesellschaft, amelyet hamarosan UFA megjelölés alatt ismertek meg mindenütt. Huszonötmillió márka alaptőkével indult meg a filmvállalat, amely igen produktivnak bizonyult: a második évben már 24 egyfelvonásos és 71 többfelvonasos filmet gyártottak. 1929-ben megszerezte a Babelsbergben levő film-telepet. Itt készül 1929 augusztusában az első UFA hangosfilm. 1931-ben Berlinben szerez székházat a vállalat, amelynek babelsbergi telepe ekkor már 500.000 négyzetméternyi területü s rajta 25 müteremben folyik a munka. Nagy sikerük van az UFA hiradóknak. Ekkor 25 nyelven jelent meg az UFA hiradó. 1942-ben az UFA a német filmgyártás csúcsszervezete lett, vezetése alatt hét állami érdekeltségü filmgyártó cég áll.

Keresztény középosztály lapjai:

REGGELI MAGYARORSZÁG

PEST

Este MAGYARORSZÁG

Hétfői MAGYARORSZÁG

Üzenetek a frontról

Megnyugtató üzenetet küld Hajdúszoboszlóra édesanyjának, nagyszüleinek és Magyar Magdinak **Rodácsi Gusztáv** őrvezető a 202/06 tábori posta számról. Jól van, egészséges. — Mindenkit csókol.

Tóth József őrmester Debrecenbe küld megnyugtató üzenetet testvéreinek, feleségének és hozzátartozóinak. Nincs semmi baja, egészséges. Mindenkit csókol. Tóth József őrmester üzenete a 245/06 tábori posta számról érkezett.

Szüleit és kis húgát Tiszafüreden megnyugtatja **Taskó Sándor** szakaszvezető a 245/59 posta számról, jól van, egészséges. Egyben kéri őket, legyenek türelemmel, leveleikre már válaszolt.

Vecsei Tamás őrvezető szüleinek és Kovács Miklósnak Nádudvarra üzeni megnyugtatásul a 131/11 tábori posta számról: nincs semmi baja.

Szecsey György főhadnagy Debrecenbe küld megnyugtató üzenetet szüleinek és Máriának. Jól van, egészséges. Mindnyájukat csókolja. Szecsey György főhadnagy üzenete a 233/63 tábori posta számról érkezett.

Szabó Zsigmond szakaszvezető a 241/16 tábori posta számról megnyugtatja szüleit és menyasszonyát Debrecenben: egészséges. Egyben közli hogy a keresett hivatalos irat az igazolványtokban van. Mindannyiukat szeretettel csókolja.

— **Az olasz királyság területén** 1943 február 28-án az anyaország óiakosságszáma, nem számítva a mostani háborúban Olaszországhoz csatolt területeket, 45 millió 701 ezer volt.

Adókedvezmény a gyermekek után

Hirdetmény.

Közhirré teszi a városi adóhivatal, hogy a m. kir. pénzügyminiszter úr 1941 évi 166.000 számu rendelete folytán azon adózók akiknek háztartásához **kettőnél több gyermek tartozik, a jövedelem adónak nem alanyai,** vagyis akiknek évi jövedelme az 1000 pengőt, ha pedig adóköteles és adómentes jövedelmük van, az adóköteles tiszta jövedelmük az évi hatszáz pengőt nem haladja meg, a terhükre előirt föld, ház s általános kereseti adóból, valamint az ezekután járó állami törvényhatósági és községi adókból **az első és második gyermek után 7—7 százalék, minden további gyermek után 10 százalék adókedvezményben részesülnek.**

Háztartáshoz tartozó gyermekek alatt a közös háztartásban élő törvényes, törvényesített, mostoha, vagy örökbefogadott kiskorú gyermekeket és unokákat kell érteni. Azon gyermekek után akik nagykoruak, még ha keresettel nem birnak is, vagy kiskorúak ugyan, de keresettel birnak, adókedvezménynek nincsen helye.

Felhivja a városi adóhivatal az érdekelt adózókat arra, hogy ez év április hó végéig adókedvezmény iránti igényeiket a városi adóhivatal, I. emelet 33 sz. szobájában irásban jelentsék be, feltüntetve ebben a háztartásban élő és önálló keresettel nem biró kiskorú gyermekek nevét, születési évét, hónapját és napját. A bejelentéssel egyidejüleg bemutatandó a bejelentőlap és az életkort igazoló születési anyakönyvi kivonat. Ezen bejelentések csak az 1943 évben előirt és fent részletezett adók után járó kedvezményre jogositanak.

Városi adóhivatal.

— **XII. Pius pápa 10 ezer dollárt adományozott a szükséget** szenvedő finn gyermekek támogatására.

— **Németországban az eddigi 12 óráról 11 órára helyezték át** a vendéglők és éttermek záróráját.

— **Attilio Odero szenátor, 12** millió 500 ezer lirát küldött a Ducenak a légitámadások áldozatainak megsegitésére indított segélymozgalom céljára.

— **Két emeletnyi magasságból udvarolt — szörnyethalt.** Megdöbbentő szerencsétlenség történt Budapesten egy épitkezésnél. Az épületállványon második emelet magasságában dolgozott Kabi Ali török származású 22 éves kőmüves. A fiatal munkás az utca tulsó oldalán észrevett két leányt, azoknak elkezdett integetni és csókot dobálni. A lányok nevettek a dolgon, mire a kőmüves egészen az épületállvány szélére ment és kihajolva próbált randevút kérni a leányoktól. A szerencsétlen munkás a nagy klabálásban elvesztette egyensúlyát és lezuhant az úttestre. Kis hija volt, hogy rá nem esett a két leányra, akik ijedten elmenekültek, mig Kabi Ali szörnyethalt.

SPORT

A leventebajnokság rajtja, három amatőr bajnoki mérkőzés és a K. MÁV debreceni játéka a vasárnapi labdarugó programon

Vasárnap gazdag labdarugó programm kerül lebonyolitásra Debrecenben. A meginduló tavaszi idény második hete már ünnepélyes keretek között meginduló levente bajnoki mérkőzéseket, három izgalmas, érdekesnek igérkező amatőr bajnoki mérkőzést és a kitünő formában levő Kolozsvári MÁV csapatának visszavágó barátságos mérkőzését hozza.

A Stadionban fél 2 órai kezdettel ünnepélyes keretek között indul a levente bajnokság. A Debreceni Levente Egyesület VI. ker. IV. csoportja játszik a Debreceni Társulati Kereskedelmi csapatával. Ezt a mérkőzést Jánossy vezeti.

Utána fél 4 órai kezdettel a Kolozsvári MÁV csapat, melytől a DVSC az elmult vasárnap hatalmas küzdelemben hozta el a két pontot Kolozsvárról, játszik visszavágó mérkőzést. A Kolozsvári MÁV kitünő együttes, két posztor erősített a tavaszi idényre, megszerezte Maglódi kapust és egy kitünő középcsatárt. A csapatban játszik Oláh is, aki a DVSC-ből került Kolozsvárra. A DVSC legjobb összeállításában veszi fel a küzdelmet: Nagy Mihály — Csokai, B. Nagy — Orosz, Mester, Zilahi — Komlóssy, Szabó, Szilágyi, Tisza, Sidlik csapattal lép a pályára. A fiatal Komlóssynak ez a mérkőzés lesz bemutatkozása a debreceni közönség előtt a DVSC színeiben. A DVSC—Kolozsvári MÁV mérkőzést Karsay vezeti.

*

A Dohánygyár sporttelepén délelőtt fél 11 órai kezdettel a DMTE csapata MOVE Szabolcs II. kitünő együttesével játszik bajnoki mérkőzést. A DMTE nagy formában van, erre mutat a D. MOVE ellen elért gólzáporos győzelme, de kitünő a MOVE Szabolcs II. is, mely a DVSC II. bajnok együttesét verte meg az elmult vasárnap.

*

Az egyetemi sporttelepen kettős bajnoki mérkőzés lesz. Délelőtt 9 órakor a DEAC játszik a PMÁV II. csapatával, utána 11 órai kezdettel a bajnokságra törő, kitünő formában levő D. Villanygyár fogadja a Karcagi LE csapatát.

A D. Húsos Derecskén játszik a Derecskei MOVE csapatával.

A D. Husos alábbi játékosai vasárnap délután 2 órára legyenek a nagyállomásnál: Maksim, Deák, Horváth, Jánki, Gömöri, Nyikita, Soltánszki, Melich, Bajuch, Matis, Biró, Vincze. Felszerelését a csikos dresszel mindenki hozza magával. Intéző.

Az NB I-ben is érdekes forduló kerüli lejátszásra. A Ferencváros erősen tartalékos csapattal

utazik Szegedre Polgár, Gyetvai, Sárosi dr., aligha játszhat a kiesésre álló Szeged ellen. A Törekvés—Csepel mérkőzésen az újra Kristóffal felálló Törekvés megszoríthatja a bajnokcsapatot. Kemény küzdelem lesz az Ujvidék—Nagyvárad mérkőzésen. A SaIBTC—Vasas mérkőzésen először játszik a salgótarjáni csapatban a DVSC-től átvett Hámori-Hütz Ujpest—DiMÁVAG, Kolozsvár—Szolnok, Elektromos—Haladás mérkőzések lesznek még.

Debreceni játékvezető vezeti a SaIBTC—Komáromi AC Magyar Kupa mérkőzést. Farkas Ivánt küldték ki a március 25-i kupamérkőzés vezetésére, a Hatvani Vasutas—C. MOVE mérkőzést pedig Fedák László vezeti. Ezenkívül Ujpest—Szeged és Ferencváros—BSZLRT mérkőzések lesznek még a Magyar Kupáért. Idők jele, hogy a kupáért az elődöntőben küzdő nyolc csapat közül öt vidéki, sőt az eredmény bárhogy alakul is, legalább két vidéki csapat jut tovább, úgyhogy a középdöntőben a legrosszabb esetben is két vidéki, két fővárosi csapat lesz. De ha a Szeged győzne Ujpest ellen, három csapat is lehet vidéki.

Kisorsolták a főiskolai bajnokságokat, melynek döntője Debrecenbe lesz. Ez alkalomból Debrecenbe érkezik Fábián József országos szakfelügyelő is, aki fontos megbeszéléseket tart Tamássy László kerületi elnökkel.

Elmarad a debreceni tornászok nagyváradi vendégszereplése. Eredetileg most vasárnap lett volna a bemutató, melyen a debreceniek kiválóságai szerepeltek volna, de közbejött akadályok miatt bizonytalan időre elhalasztották.

A debreceni levente ökölvívók ma kelnek útra, hogy holnap a miskolciak legjobbjaival barátságos mérkőzés keretében mérjék össze erejüket. A debreceniek csapatát Bartha Károly szakoktató kíséri és vezeti el Miskolcra.

A DVSC ifjúsági birkozói holnap Budapesten szerepelnek az országos vasutas ifjúsági csapatbajnokságon. A DVSC fiatal birkozóitól szép sikereket várunk. A csapatot Szabó és Sipos, a két kiváló birkozó kíséri és vezeti a fővárosba.

*

Debrecen kosárlabdabajnokságáért két érdekes mérkőzést játszanak le vasárnap délelőtt a DEAC sporttelepén. Délelőtt 10 órai kezdettel a DEAC II. játszik a piaristák I. csapatával, majd 11 órakor a DEAC I. játszik a piaristák II. csapatával. A legjobb debreceni kosárlabdacsapatok összecsapása jó sportot, nagy küzdelmet ígér.

A DEAC és DGASE főiskolai jelvényszerző atlétikai fedettpálya versenyét szombaton délután 3 órai kezdettel rendezi meg az egyetem díszudvarán. A versenyen indulhat minden főiskolai jellegű versenyző.

KÖZGAZDASÁG

A kukoricadézsma beszolgáltatása

A m. kir. közellátási miniszter úr 502.000—1943. számú rendeletével hozzájárult ahhoz, hogy az a termelő, aki a dézsmakukoricát feltakarmányozta, vagy más módon felhasználta, — beszolgáltatási kötelezettségének ugyanannyi mennyiségű más gabonaféle beszolgáltatásával is eleget tehet. A HOMBÁR bizományos ily esetekben a vételi jegyekre tartozik rávezetni, hogy a beszolgáltatás kukorica dézsma beszolgáltatása helyett történt.

Előfordult, hogy egyes termelők, akik a dézsmakukoricát hízósertésekkel takarmányozták fel, más gabonafelesleggel nem rendelkeznek s így a dézsmakukorica helyett csak hízott sertést tudnának beszolgáltatni. Ilyen esetekben a m. kir. közellátásügyi miniszter úr 508.800—1943. V. számú rendeletével kivételesen hozzájárult ahhoz, hogy dézsma kukorica helyett a Közélelmezési Ügyosztály hízott sertések beszolgáltatását is elfogadhassa. Egy 140—145 kg-os élősúlyú sertés ellenében 400 kg kukorica írható a termelő javára. Miután pedig előfordul az is, hogy egyes termelők ilyen formában sem tudnak beszolgáltatási kötelezettségüknek eleget tenni, a m. kir. közellátásügyi miniszter úr 511.120—1943. V. számú rendeletével hozzájárult ahhoz, hogy olyan esetekben, amikor a dézsma beszolgáltatásra kötelezett termelő igazoltan sem kukoricával, sem szemes gabonával, sem hízósertéssel már nem rendelkezik, a beszolgáltatásra előírt minden 100 kg kukorica helyett 10 kg zsírt, vagy 50 kg babot, vagy 50 kg borsót, vagy 50 kg lencsét, vagy 100 kg kölest szolgáltasson be.

Köles beszolgáltatását természetesen csak akkor lehet kukoricadézsma ellenében elfogadni, ha a termelő a vonatkozó rendeletben előírt kölesbeszolgáltatási kötelezettségének már eleget tett és a kölest a házi és gazdasági szükségletére visszatartott mennyiségből ajánlja fel.

Felhívom ennélfogva azon termelőket, akik a dézsmakukorica helyett a fenti módozatok szerint tudnak beszolgáltatási kötelezettségüknek eleget tenni, hogy a városi Közélelmezési Ügyosztály központi irodájában (Piac u. 26. sz. I. em.) a hivatalos órák alatt sürgősen jelentkezzenek.

Polgármester.

———oOo———

Kaba nagyközségben országos állat- és kirakodó pótvásárt tartanak 1943 március 24. napján.

———oOo———

— Csak május 31-ig adnak ki kukoricavásárlási engedélyeket sertéshízlalás céljaira, termelőknek pedig június 30-ig szabad vásárlási engedélyre kukoricát eladnia. A vásárlási engedélyek 30 napig érvényesek.

SZERKESZTŐI ÜZENET

„Egy régi villamos-utazó." Az eset kivizsgálása nélkül nem lehet foglalkozni a történtekkel, levelét éppen ezért illetékes helyre juttatjuk.

Ifj. Ö. S. Verse lelkes és jó technikájú, azonban oly terjedelmes, hogy nem tudjuk elhelyezni. Rövideket kérünk.

APRÓHIRDETÉSEK

NYOMOZÓ IRODA

GÁLOCSY legrégibb nyomozó irodája országosan ismert. Zöldfa u. 3 sz. T.: 28-72. 487. 6. 3

HÁZASSÁG

HARMINCHÁROM éves nő, középkorú férfi ismeretségét keresi házasság céljából. „Nyugodt otthon" jeligére a lap kiadójába. 1970

ALKALMAZÁST nyer férfi

ASZTALOS segédet és tanulót felveszek, Kiss Béla asztalos, Deák Ferenc u. 10. 1084

MUNKASNÖKET és betoncsöverő munkásokat felvesz a Debreceni Mükögyár, Fürdő u. 2. 1833

MEGBIZHATO kifutót felvesz Hangya szövetkezet, Ferenc József út 40. sz. 1898

APRILIS 15-re házmester felvétetik, Bethlen u. 43. sz. 1905

ASZTALOS segédek és tanuló azonnal felvétetnek, Burgundia u. 6. sz. Nagy. 1988

BADOGOS segédeket felveszünk, Gebauergyár, Híd u. 10 1980

EGY tanuló pékségbe, vidékre felvétetik. Értekezni: Patai u. 16. 1979

PÉKSÉGBE műhelyhetest, vagy tanulót felveszek, Nyíl u. 79. 1976

KOMMENCIÓS kocsist fiával április elsejére keresek. Thaly Kálmán u. 12 sz. 1869

ASZTALOS segédet bútor munkára felveszek, Széchenyi u. 29. 1922

KOVÁCS segédet felveszek, autogén heggesztést vállalok, Cserepes u 20. sz. 1103

MEGBIZHATÓ ügyes, szorgalmas zsidó fiút kifutónak, jó fizetéssel felveszek. Cím a kiadóban. 1096

EGY megbizható jó fiút jó bizonyítvánnyal felveszek, Szappanos u. 19. 1955

FODRÁSZ-segédet, kisegítőt azonnal felveszek, Rácz, Budai É. u. 44. szám. 1104

TÉGLÁSKERT III. járás csősz választást tart 21-én, délután 2 órakor. Csőszpályázók a kertgazdánál jelentkezzenek Basahalom u. 36. 1926

MŰSZERÉSZ segédet s tanulót állandóra felveszek. Szerszámgépet veszek. Király. Hunyadi u. 2. sz. 1944

TÖBB évi gyakorlattal rendelkező gazdát, április elsejei belépéssel keresünk bizonyítvány másolat, vagy személyes bemutatkozás. Országos Földhitelintézet gazdasága, Bojárhollós címen. 1931

ALKALMAZÁST keres férfi

HOSSZU gyakorlattal biró gépkocsivezető és szerelő állást keres. — Cím a kiadóban. 1897

ALKALMAZÁST nyer nő

KÖNYVKÖTŐtanulóleányokat és fiúkat fizetéssel azonnali belépésre keres Városi nyomda Böszörményi-út 6. sz. 1586

NŐI kalapszalonba, keresztény mestervizsgázott üzletvezetőt keresek, vidéki városba „Biztos egzisztencia" jeligére. 1836

Nyomdai és könyvkötészeti tanulólányok felvételetnek.

Jelentkezni lehet a kiadóhivatalban reggel 9 és 10 óra között

ELSŐRENDŰ angol és francia női segédeket és kézilányokat felvesz Simon és Nagy nőidivat szalon, Arany János u 2 I. em. 993

JÓ családból tanulólányok felvétetnek, Goda Erzsébet, Arany János u. 2. I. em. 1991

KERESKEDELMI érettségivel és némi gyakorlattal rendelkező nő állandó alkalmazást nyerhet Sesztina Lajos cégnél. Irásbeli ajánlatokat személyesen kérem átadni. 1826

ALKALMAZNÉK ügyes nőilkalopos segédlányt vidéken, aki legalább 2 éves segédidővel rendelkezik, „Sürgős" jeligére. 1837

SEGÉDLÁNYT és tanulólányt felvesz Löbl Vera ruhaszalon, Miklós u 27. 1881

HÖLGYFODRÁSZ kisasszonyt felvesz Biró, Piac u. 58. 1882

FEJNI tudó, tanyát kedvelő mindenes nőt keresek, Hatvan u. 54. 1934

HÁZTARTÁSI ALKALMAZOTT

GYERMEKSZERETŐ bejárónőt felveszek, Lónyai u. 14. 1973

AJÁNLAT

KERÉKPÁRT varrógépet, gramofont, szakszerűen javít Roboz és Hamer Piac u. 8. 1439 5. 4

KIEGETT zseblámpa elemet, anódot, szárazelemet törött gramofon lemezt veszek Mayer mérnök Kossuth u. 13 911 4. 30

SZAPPANNAK való zsírt szappanra becserélek Pál János szappanosmester, Kölcsei u. 8. 147. 4. 19

VÖRÖS lak kapható debreceni mükögyár téglagyárában Kishegyesi út. 459 Telefon: 10-93. sz. 921 vv.

TÖRÖTT gramofon lemezt 2.20-ért veszek, — vagy becserélem. Villanykörte csere 30 fillér, Biró Hunyadi u. 22 1155 3. 20

HASZNÁLT órákat veszek, javítok eladok. — Schiffmann Vendég u. 7 kisállomásnál. 1792 1. 3.

ÉRTÉKES kelengyéjét toledóval is gyorsan kézimunkázzuk. Hozott anyagjait külön bebiztosítottuk „Favorit"ban. Csapó 24. Weisz Sámuel né vállalja. 1560 5. 5.

HONVÉDEKNEK extraruhára posztó érkezett. Ruháját gyorsan elkészítem. Tegdes, Kávin-tér 19. 3 26. 748

CIÁNOZ vizsgál, zsíroldhatatlanságot felelősséggel Kiss, Méliusz-tér 7. Telefon: 14-30. veréstemplomnál. 606 11 4.

LEGOLCSÓBBAN kifogástalanul fest, tisztít, Weisz kelmefestő Arany János u. 29. 1900 vv.

HASZNÁLT varrógépet, rádiót vesz, elad cserél Lévay, Kassa út 1 sz. Telefon: 33-94. 635 4 5

ÉVELŐ NÖVÉNYEK (Iris, phlox, yuka stb) és cserlyék (orgona, spirea jázmin, 50 fillérért és 1 pengőért tövenként kaphatók Domokos Lajos u. 6. 126 3. 21

UNGVÁRY József cegléd faiskolájából gyümölcsfák érkeztek. Magastörzsü pöszméte nagy választékban, Garay u. 5. 492 4. 2.

KERESLET

TORT aranyat ezüstöt, drágakövet veszek, ék szerkészitést vállalok — Pollák Endre, Hatvan u 2. sz. 118 4. 10

KERESEK nyolcezer téglát megvételre Jánosi u. 43. Lévay. 1892

80—100 literes főzőüstöt vennék, használt, jó állapotban, dr Varga Béla úridivatkereskedő, Piac u. 22. 1828

ÉLELMISZER, ITAL

SZAMOSMENTI fajalma kapható, Kéky, Rákóczi u. 7. pince. 938 4. 30

HANGSZER

ZONGORA hangolást 15 éves kiváló képzettséggel vállalok, Vargyas L. Nap u. 17. 1218 4. 10

RÖVID, kereszthúros, körpáncélos, fekete zongora eladó, kitűnő állapotban. Csokonai u. 17. 1994

RÁDIÓ

RÁDIÓT javít, elad, villanytszerel Fülöp, Csapó u. 35. sz. Telefon: 27-27. IV. 12. 481

RÁDIÓ javítás évtizedes gyakorlattal Szabó műszerésznél, Csapó u 84. sz. telefon: 32-54. 1562 5. 26.

BÚTOR

NINCSEN fenyes kirakatunk, minden bútort olcsón adunk, Piac u 71 udvarban Brilline. 1652 3. 31.

HÁLÓSZOBÁK ebédlők, kombinált szobák, konyhaberendezések, Salamon bútorüzletében — Jóminőség előnyös árak Hunyadi u. 2. 1505 5. 5

EGY darab ágy és éjjeli szekrény, jókarban levő diófából eladó, Faragó u 3. sz. 1982

KÉT fotel, rökamier eladó, Széchenyi u. 71. 1948

KOMBINÁLT szekrény olcsón eladó Erzsébet u. 27 Grósz 1949

AUTO, MOTOR, KERÉKPÁR

ARIEL motorkerékpár, jó gumikkal, üzemképes állapotban eladó. Lévai műszerésznél, Kassai út 1. 1835

VARRÓGÉP-motor és 1.2 HP 220 voltos villanymotor eladó Vigkedvü Mihály u. 29. sz., Ráday. 1963

LAKÁSCSERE

KETTŐSZOBÁS regi bérü, minden komforttal (viz, gáz bent) és teljes kényelemmel ellátott kerti lakásomat elcserélném ugyancsak kerti három, vagy négy szobás, komfortos lakással. Cím a kiadóban. 1462 vv

CSAPÓKERTI szoba s konyhás lakást elcserélném hasonlóval, havi bére 12 P, Árpád-tér 45. fodrásznál. 1939

BUTOROZOTT SZOBA

KÜLÖNBEJÁRATU utcai bútorozott szoba kiadó, Homok u. 132. sz Árpád-térnél. 1987

LÉPCSŐHÁZI bejáratú, csínosan bútorozott szoba, központi fűtéssel, elsejére. Werböczy u. 2 I. 3 ajtó 1984

LÉGFŰTÉSES bútorozott szoba, elsőrendü ellátással kiadó. Telefon: 24-88. 1098

VEGYES

KÖLYÖK farkas kutyát 2—5 hónapost keresek megvételre. Értekezhetni: Ferenc József út 58 sz., házfelügyelőnél. 1021

HASZNÁLT RUHA, CIPŐ

ELADÓ városi bunda, középmagas, erős termetre, békebeli anyagból, perzsa gallérral, finom turiabárány béléssel, alighasznált, ára 700 pengő. Cím: Csalogány, MÁV Kolónia, III épület, ötödik ajtó. 1756

ELVESZETT

E HÓ 18-án egy idegen tyúk betévedt Fazekas Mihály u. 6. sz. Igazolt tulajdonosa átveheti. 1975

ELVESZETT csütörtökön este negyed 10 órakor az István úttól a kisállomásig egy fekete muff. Kérem a megtalálóját, hogy jutalom ellenében Baráz fűszerüzletbe, Pozsonyi út, adja le. 1964

SZEMÜVEGEM elvesztettem a mozinál. A megtalálója jutalomban részesül. Kádár —, Széchenyi u. 12. 1102

INGÓSÁG VÉTEL

VASESZTERGA-padot marógépet, csiszológépet, metszőkészletet varrógépet, kerékpárt, gramofont veszek. Király, Hunyadi u. 2. 1943

INGÓSÁG ELADÁS

ELADÓ jó állapotban levő benyilós, spalettás ablak 185 és 115 széles. Érdeklődni Jánosi u. 43., vagy Hajdúböszörmény, Betlen Gábor u. 25. 1891

ELADÓ egy jókarban levő asztal konyha, Faragó u. 3. 1983

FÜSZER-berendezés, terményesládák, pénztárfülke eladó. Vendég u. 65 sz. 1974

FODRÁSZ-berendezés Dauer-gép, kéziszárító búrával, fejmosótál eladó, Árpád-tér 45. fodrásznál. 1940

GAZD. TERMÉNY

TENGERI vetőmagot adok árpa vetőmagért. Cím a kiadóhivatal pénztáránál. 876 vv

RAKNI való krumplit cserélnék tengerivel, Simonffy u. 59. 1968

SZŐLŐVESSZŐ saját telepemről, 2 éves, szép gyökeres, csemege és borfajtákban olcsón kapható, Simonffy u. 59. 1967

GAZD. ESZKÖZ

VETŐGÉPEK új- és használt állapotban, s egyéb gazdasági eszközök beszerezhetők vitéz Nagy Jánosnál, Hatvan u. 41. 781 4. 27

HAJTOKOCSIT jó állapotban levőt keresek. Címet a pénztárnál szíveskedjen leadni 1545 vv

MEZŐGAZDASÁGI gépeket, eszközöket, alkatrészeket, bármilyet elad és vásárol vitéz Nagy János, Hatvan u 41. sz. Telefon: 26-19. 781 4. 27.

INGATLANT KERES MEGVÉTELRE

KÉT-HÁROM hold búzatermő földet, készpénzért veszek. Tulajdonosnak bérbeadom. Komlóssy út 54 1839

KISEBB családi házat keresek megvételre a Kisállomás közelében. Cím a kiadóban. 1097

HÁZAKAT veszek bontásra, Bulyovszky, Széchenyi u. 41. 1865

ELADÓ HÁZ

SAROKHÁZ belvárosban beköltözhető, eladó. Értekezni: Timár u. 31. Szőkénél. 1750

TELEKI u. 11 számú ház eladó. Értekezni Teleki u. 55. 1918

ELADÓ telek, Kurucz s Luther u. sarok és fejős tehén ugyanott. 1913

ELADÓ Lorántffy u. 14 sz. ház, esetleg fele része is. 1989

FÖLDBÉRLET

TENGERINEK való jó földet bérletbe 2--3 holdat keresek, a városhoz közel. Magoss György-tér 12. füszerüzlet. 1911

ELADÓ FÖLD

KÁDÁR dülőben öt hold föld eladó. Értekezni lehet: Tanító u. 9. 1064

A NÁDUDVARI határban, Halomzugi dülőben, 26 kat. hold föld sürgősen eladó. Bővebb felvilágosítást ad Némethy, — Széchenyi u. 19. 1793

PENYIGE melletti 117 hold föld eladó. Pécsi és Papp ügyvédek Iparkamara 1945 vv

BUZATERMŐ hét hold tanyásbirtok Hajdúbagoson eladó. Értekezni Teleki u. 55. 1917

KERTÉSZKEDÉSRE igen alkalmas köntösgáti sor 1. számú 2432 négyszögöles telek, épülettel, kúttal, gyümölcsfákkal eladó. Értekezhetni: Kossuth u. 63. 1992

ELADÓ szőlő épületekkel Értekezni Szalkai u 3. sz. 1921

ELADÓ ÁLLAT

KÉT darab 9 hónapos süldő eladó Csapó u. 76 1101

VÁLASZTOTT malacok 32 darab, szépek eladók, Debrecen, Kondoros megállónál. 1947

ELADÓ egyéves ártány mangalica, Virág u. 9. 1924

Szerkesztésért felelős: PÁLFI JÓZSEF

Kiadásért felelős: IFJ. SZIGETHY GYULA főszerkesztő-igazgató

Kiadja és nyomja a TISZÁNTÚLI KÖNYV- ÉS LAPKIADÓ R. T.

Felelős nyomdaigazgató: SZIGETHY KÁROLY